విధి

వసుంధర

"చెల్లాయ్!" అన్న పిలుపు దూరం నుంచి వినపడ్డప్పుడు నేను పట్టించుకోలేదు.

నాకు అన్నలూ, అక్కలూ లేరు. ఆమాట కొస్తే నా అనేవారెవ్వరూ లేరు. అయితే ఈసారి ఇంచుమించు నా ప్రక్కనుంచే చెల్లాయ్ అన్న పిలుపు వినపడడమూ, ఎవరో నాచేయి బలంగా పట్టుకోవడమూ జరగడంతో నేను చలించడం మాత్రమే కాదు—విపరీతంగా ఆశ్చర్య పడ్డాను.

నా చేయి పట్టుకున్నది ఒక యువకుడు. ఇద్దరి కళ్లూ కలవగానే అతను అంతులేని ఆనందాన్ని ప్రకటిస్తూ, "చెల్లాయ్—నువ్వు నిజంగా బ్రతికే ఉన్నావా?"

అన్నాడు.

"నేను ప్రతికేఉన్నాను కానీ నాపేరు చెల్లాయ్ కాదు" అన్నాను జవాబుగా.

అతను నాచెయి వదిలిపెట్టి—"నా మీద నీకింకా కోపం పోలేదన్న మాట," అన్నాడు.

"ముక్కూ ముఖం ఎరగని ఆడపిల్ల చేయిపట్టుకున్నాక పొరబాటుని అంగీకరిస్తూ క్షమించమని అడిగినా ఆపిల్ల కోపం పోకపోవచ్చు. అటువంటప్పుడు చేసిన తప్పుకు ఇంకా ఏక్షమార్పణా అడగని నీమీద కోపం నాకు ఇంకా తగ్గక పోవడం అసహజం కాదనుకుంటాను—" అని నాలుగడుగులు ముందుకు వేశాను.

నాకు తెలుసు కాస్త కంటికి నదురుగా కనిపించే ఆడపిల్లని ఏదో వంకతో తాకడం, పలకరించడం — ఆతరువాత దాన్నొక ఘనకార్యంగా స్నేహితుల మధ్య చెప్పుకుని మురిసిపోవడం ఈనాటి యువకులలో ఒక పెద్ద ఫేషన్‌గా వస్తోంది. అందుకే నేనా అపరిచిత యువకుని విచిత్ర ప్రవర్తనకు అర్థం గురించి ఎక్కువగా ఆలోచించకుండానే ముందుకు దారితీశాను.

అయితే ఆ అపరిచిత యువకుడు నన్ను వదలలేదు. "అలా ముక్కూముఖం ఎరగని దానిలా నటిస్తావేవిటే— ఏదో నిన్న తగువులాట వచ్చినంత మాత్రాన మనమిద్దరం అన్నా చెల్లెళ్ళం కాకుండా పోతామా?" అన్నాడు.

నేను ఆగాను. కుర్రాడి సంబోధన నాకు అంత నచ్చలేదు.

కాస్త తీవ్రంగానే అతని కళ్ళలోకి చూసి—"చేయి పట్టుకోవడం కోసం చెల్లాయ్ అని పిలవడాన్ని

నేను క్షమించగల నేమోగానీ ఏమే అనడం కోసం చెల్లాయ్ అనే వాళ్ళ చెంప పగలగొట్టిందే నా మనసు ఊరట చెందదు,'' అన్నాను.

ఆ యువకుడి ముఖం తెల్లబోయినట్లు గమనించాను. "నువ్వు నిజంగా నా చెల్లాయివి కాదా?'' అనడిగాడు. అతని కంఠంలో జాలి ధ్వనించింది. అతని ముఖంలో దీనత్వం గోచరించింది. "అయినా నా వైరిగానీ చచ్చిపోయిన చెల్లాయ్ మళ్ళీ బ్రతికి వస్తుందా?'' అన్నాడు అదోలా.

ఎందుకో నా మనసు కరిగింది. "నీకు అచ్చం నాలాగే ఉండే చెల్లెలుండేదా?'' అని జాలిగా అడిగాను.

అతని ముఖంలో మళ్ళీ వెలుగు కనబడింది. "నీకు లాంటి చెల్లాయి కాదు. నువ్వే నా చెల్లెలివి'' అన్నాడు. ఈసారి అతని కంఠంలో ధైర్యం ధ్వనించింది. ముఖంలో నమ్మకం గోచరించింది.

నేను చిన్నగానవ్వి—"నా పేరు వసంత. మా అమ్మకు నేను ఏకైక సంతానం. ఇదే ఊరిలో మా అమ్మా, నేనూ బహుశా నాకు రెండు మూడేళ్ళ వయసప్పటి నుండీ ఉంటూ వస్తున్నాము. నాకు తండ్రిలేడు. నే నెరిగున్నంత వరకూ పిన్నిలూ, బాబాయిలూ వగైరా బంధువు లెవ్వరూ లేరు. గత రెండు మాసాలనుంచి నేను తల్లి కూడా లేని అనాథనయ్యాను. ఇప్పుడు నేను ఏకాకిని. ఇటువంటి నన్ను పట్టుకుని నా మీదింకా కోపం తగ్గలేదా చెల్లాయ్–అంటూ ఎవరైనాఅడిగితే ఏంజవాబు చెప్పగలను.'' అనేసి ముందుకి నడిచాను. అతను నిశ్చేష్టుడయ్యాడు.

అమ్మ తలపులోకి రాగానే మనసంతా పాడయింది. నాకు చిన్నతనం నుంచి తెలిసిన ఏకైక ఆప్తబంధువు,

అమ్మ నన్ను రెండు నెలల క్రితం ఏకాకిని చేసి వెళ్ళి పోవడం నా జీవితంలో నేను మర్చిపోలేని ఒక భయం కరమైన చేదు నిజం.

2

"నన్ను మీరు క్షమించాలి." అన్నాడతను.

పార్కులో ఒక మూల బెంచీ మీద కూర్చుని ఏదో ఆలోచిస్తున్న నేను ఉలిక్కిపడి చూశాను. అతనే!

"ఎందుకో?" అన్నాను, కాస్త ప్రసన్నంగానే అతని వంక చూస్తూ.

అతను మౌనంగా తన జేబులోంచి ఒక ఫోటో తీసి నాకిచ్చాడు. నేను చూశాను. "నాఫోటో మీదగ్గరకెలా వచ్చింది—"అన్నాను ఆశ్చర్యంగా.

"అది నా చెల్లెలు సుజాతఫోటో. కులం తక్కువ వాడిని ప్రేమించినందుకు ఇంట్లో దాన్ని నాతో సహా అందరూ నానామాటలూ అన్నాము. తర్వాత ప్రేమించిన వాడు దాన్ని మోసగించడం జరిగింది. ఎవణ్ణినమ్మి అది మమ్మల్నం దర్నీ వదిలిపెట్టి వెళ్ళిందో వాడే మోసం చేసేసరికి అది ఏమయ్యిందో మాకు తెలియదు కానీ తన జీవితం ముగియ బోతున్నట్లు ఇంటికి రాసిన ఉత్తరం మాత్రం నా దగ్గర ఉంది. అందువల్లనే నిన్న నేను మీ దగ్గర విచిత్రంగా ప్రవర్తించడం జరిగింది. ప్రాణాల కంటె మిన్నగా భావించే చెల్లెలు మరి ఈలోకంలో లేదని అనుకుంటున్న నాకళ్ళ ముందు మీరు కనబడ్డప్పుడు నా మనస్సులో భావాలెలా ఉంటాయో ఈఫోటో చూసి మీరే ఊహించ గలరు" అన్నాడా యువకుడు.

నేను నవ్వి "మనిషిని మనిషి ఇంతగా పోలిఉండడం

అసంభవం. ఇది మీ చెల్లెలి ఫోటో అయుంటుందని నేననుకోవడం లేదు—" అన్నాను.

అతను షాక్ తిన్నట్టుగా ముఖంపెట్టి—"అంటే—మీ అభిప్రాయం?" అన్నాడు.

"మీ కిష్టంలేని వాడిని ప్రేమించి నందుకు ఇల్లు వదిలిపోవడం మినహాగా మరో గత్యంతరం లేదు. ప్రేమించాడనుకున్నవాడు మోసంచేస్తే ఆత్మహత్య తప్ప మరో గత్యంతరంలేదు. ప్రాణాలకన్న మిన్నగా భావిస్తున్నాననుకునే మీ ప్రేమ మీ చెల్లెలికి చూపించిన దారులవి. ఇటువంటి మీకు చెల్లెలు సజీవంగా కనబడగానే ఆనందానికి బదులు ప్రస్తుతం ఎటువంటి నీచపు జీవితం గడుపుతోందోనన్న అనుమానమూ, దానికి తోడుగా ఆగ్రహామూ రావాలి. అలా జరగలేదంటే నేను మీ చెల్లెలిని పోలి ఉండలేదన్న మాట" అన్నాను.

అతను నోటమాట లేకుండా ఒక్క క్షణంపాటు నా వైపే చూస్తూ ఉండి పోయాడు. ఆ తర్వాత ఫోటో కోసమన్నట్లుగా చేయిజాపాడు. నేనివ్వగానే ఫోటో తీసుకుని జేబులో పెట్టుకుని మారు మాటాడకుండా వెళ్ళిపోయాడు.

వెళ్ళిపోతున్న అతనివంకే చూస్తూ ఆలోచిస్తున్నాను. అతడిని అనుకోకుండానే నే నేడిపిస్తున్నానా అన్న ఆలోచన క్షణమాత్రం నాలో కలిగింది.

అప్పుడే నాకు గుర్తుకు వచ్చింది. అతను నన్ను క్షమార్పణ అడగడానికి వచ్చి నేను క్షమించానో లేదో తెలుసుకోకుండానే మధ్యలో వెళ్ళి పోయాడు. ఇంతకీ అతన్ని నేను క్షమించానో, లేదో నాకే తెలియదు.

3

"అరే! సుజాత!" అని నన్ను చూసి ఆశ్చర్యపోయిన ఆ యువతి వంక పరీక్షగా చూశాను. వయసు పదహారుకీ ఇరవై కీ మధ్యలో ఉండవచ్చు. మనిషి నాజూగ్గా ఉంది.

"నన్నేనా మీరు సుజాతా అంటున్నది?" అన్నాను.

"నిన్నుకాక మరెవర్ని అలా పిలుస్తానే—నాకు తెలిసిన సుజాతవు నీవొకత్తెవేకదా" అని నేను మళ్ళీ జవాబిచ్చేలోగానే—"ఇంతకీ ఈ వూరెలా వచ్చేవే..." అనడిగింది.

నేను ఇబ్బందిగా నవ్వి—"నాకు తెలిసినంత వరకు నా పేరు సుజాతకాదు. నాకు జ్ఞానం వచ్చినప్పటి నుంచీ ఇక్కడే ఈ ఊళ్ళోనే ఉంటున్నాను. నాకు జ్ఞానంవచ్చి కనీసం పన్నెండేళ్ళు అయుంటుందని నా అంచనా." అన్నాను.

"నాతో రెండుసంవత్సరాలు నా ఊళ్ళో నా ఆత్మీయురాలిగా మెలగిన నా సుజాత పన్నెండు సంవత్సరాల నుంచి ఈ ఊళ్ళోనే ఉంటోందంటే నన్ను నేనే నమ్మలేనేమో—" అందా యువతి.

"మీరు పొరబడ్డారు. నాకు జ్ఞానం వచ్చినప్పటి నుంచీ ఇక్కడే ఉంటున్నానని అన్నాను. కానీ జ్ఞానం రాక మునుపుకూడా ఇక్కడ కొన్ని సంవత్సరాలున్నాను. మొత్తం ఈ ఊరిలోని నా నివాసకాలం కనీసం పదహారు సంవత్సరాలుంటుంది."

"ఏవిటే ఈ డొంక తిరుగుడు మాటలూ - ఇంట్లో దెబ్బలాడి కోరుకున్న వాడితో ఎక్కడికో వెళ్ళిపోయావని విన్నాను. ఆ తర్వాత మళ్ళీ ఇదే నిన్ను చూడ్డం

ఎంతో వుత్సాహంతో నిన్ను పలకరిస్తే నువ్వు ఏమిటేమిటో మాట్లాడుతున్నావు. నా సుజాతను నేను గుర్తుపట్టలేననుకోకు. నేను నీ స్నేహితురాలిని. నీ వునికి రహస్యంగా వుంచడం అవసరమని నీవనుకుంటే అందుకు నేను నీకు అడ్డంకి కాబోను. దయవుంచి ఈ పిచ్చిమాటలు కట్టిపెట్టి ఎప్పటి సుజాతలా నాతో మాట్లాడు.''

''చూడండి...మీరెవరో నాకు నిజంగా తెలియదు. నేను ఎప్పటి సుజాతలా మాట్లాడడం సంగతి అటుంచి — ఎప్పటికీ సుజాతను కానని గుర్తించండి. నా పేరు వసంత. మీకేమైనా సందేహాలుంటే ఇక్కడే నేను చదివిన స్కూల్లోని రికార్డులూ, ప్రస్తుతం నేను పనిచేస్తున్న ఆఫీసులోని నా కొలీగ్స్ వగైరాలవల్ల తీరగలవు. కోరిన వాడిని వివాహం చేసుకోడానికి ఇంట్లో పెద్దలతో దెబ్బలాడవలసిన అగత్యం నాకు లేదు. నా ఇంటికి నేనే పెద్దను. నాతో మీరు పరిచయాన్నభిలషించే మాటయితే నేను సుజాతనే కానవసరంలేదు.''

ఆ యువతి ఆశ్చర్యంగా నా వంక చూస్తూ— ''నువ్వు...నువ్వు...మీరు—మీరు...సుజాత కాదంటే నాకళ్ళను నేనే నమ్మలేక పోతున్నాను మీరు చెప్పేదే నిజమయితే నాకు ప్రపంచంలో ఇంతకంటే ఆశ్చర్యకరమైన సంఘటన వుండదనిపిస్తోంది'' అంది.

''నాకు ఆశ్చర్యంగానే ఉంది. మీకళ్ళలో మొదట కనిపించిన నమ్మకమూ తర్వాత కనిపించిన ఆశ్చర్యమూ అసలు నేను వసంతనేనా అని నన్ను నేనే అనుమానించుకునే స్థితికి తీసుకొచ్చాయి.'' అని ఒక్కనిముషం ఆగి 'ఎప్పుడైనా నన్ను కలవాలనుకుంటే మీరు నా ఇంటికి

కానీ, ఆఫీసుకుకానీ రావచ్చును''—అంటూ ఆ రెండు అడ్రసులూ ఆమె కిచ్చాను.

ఆమె ఇంకా షాక్ నుంచి తేరుకున్నట్లు లేదు. కలలో మనిషిలా నెమ్మదిగా అడుగులు వేసుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది. ఆమె దృష్టినుంచి మరుగయ్యాక నాకు గుర్తొచ్చింది. నాకామె పేరు తెలీదు, ఆమె నాకు తన చిరునామా ఇవ్వలేదు.

4

ఒక్కత్తినీ ఇంట్లో కూర్చుని నా జీవితాన్ని సింహావలోకనం చేసుకుంటున్నాను.

తండ్రెవరో నాకు తెలీదు. చిన్నతనంనుండీ అమ్మనన్ను కంటికి రెప్పలా సాకింది. నన్ను కార్లలో తిప్పి మేడల్లో తిరిగేలా చెయ్యకపోయినా ప్రపంచంలో ప్రేమకు మించిన ధనం ఏమీ లేదని నాకు తోచేలా మసిలింది.

అమ్మ చరిత్ర నాకు తెలియదు. ఆమె ఎన్నడు పుణ్యస్త్రీ లాగే చేతికి గాజులూ, ముఖానికి బొట్టూ వుంచుకునేది. ఎప్పుడైనా నేను నాన్నను గురించి ప్రశ్నిస్తే ఏమీ చెప్పేదికాదు. అమ్మకు ఇష్టంలేని ప్రశ్న అది అని నాకు తెలిశాక మరి నేనా ప్రశ్న వేయలేదు.

మొదట్లో అమ్మ కొన్ని ఇబ్బందులు ఎదుర్కొన్నే ఉంటుంది. కానీ నాకు ఊహ తెలిసేసరికి అమ్మకు చుట్టుపక్కల గౌరవస్థానమే వుందని నాకు అర్థమైంది.

అమ్మ చదువుకున్నది. తెలివైనది. పౌరుషం గలది, అభిమానం ఎక్కువ, పట్టుదల ఎక్కువ. మనిషి నిప్పులాంటిది—వగైరా మాటలు అమ్మ గురించి ఇతరులు చెప్పకోగా విన్నాను.

అమ్మ ఈ ఊరు వచ్చిన కొత్తలో తన ఒంటిమీది బంగారాన్నమ్మి ఇప్పుడు నేనుంటున్న ఈ ఇల్లు కొన్నదట. జీవనోపాధికి మొదట్లో ట్యూషన్లు ప్రారంభించి నోటి మంచి తనంతో ఎందరినో ఆకట్టుకుని చివరకు ఒక కమిటీ స్కూల్లో టీచరుగా వుద్యోగం సంపాదించుకోగలిగింది.

నన్ను చిన్నతనం నుంచీ అటు గారాబమూ, ఇటు క్రమ శిక్షణా రెంటినీ మేళవించి పెంచింది. ఎన్నోసార్లు అమ్మ నాతో—"నిన్నొక ఇంటిదాన్ని చెయ్యడమే నా జీవితాశయం." అంటూండేది.

కానీ నేను ఎదుగుతున్న కొద్దీ అమ్మలో క్రమంగా మార్పు వస్తోందని నేను గమనించాను. నాకు పది సంవత్స రాల వయసప్పుడు— "అమ్మా నాకు కారెక్కాలని వుందే—" అన్నాను.

దానికి జవాబుగా అమ్మ కళ్ళల్లో నీళ్ళు చూశాను. సాధారణంగా నేను పెద్ద కోరికలు కోరినప్పుడు అమ్మ వివరంగా ప్రపంచ పరిస్థితీ, మా ఇంటి పరిస్థితీ చెప్పేది. కానీ ఇలా కళ్ళ నీళ్ళతో ఊరుకోవడం అరుదు.

బహుశా నా పన్నెండవ ఏట అనుకుంటాను—నేను క్లాసులో వుపన్యాస పోటీలో మొదటి బహుమతి పొంది నందుకు ఇంటికి వచ్చేక అమ్మకు కృతజ్ఞతలు చెప్పుకొని అమ్మ కాళ్ళకు దణ్ణం పెట్టాను.

అమ్మ కళ్ళలో నీళ్ళు తుడుచుకుంటూ—"మీ అమ్మ నీకు చేయగలిగిన దంతా చేయడంలేదు తల్లీ!" అంటూ నన్ను దగ్గరగా తీసుకుంది. అమ్మ మాటలు నా కర్థం కాలేదు.

గత రెండు సంవత్సరాలుగా అమ్మ ప్రవర్తనలో విపరీత ధోరణి పెరుగుతూ వచ్చింది.

ఒక పర్యాయం కన్న బిడ్డకోసం నీకులా శ్రమపడే తల్లి వుండదంటూ నేను అమ్మను మెచ్చుకోగా అమ్మ ముఖం వివర్ణమయింది.

తను కేవలం స్వార్థపరురాలనీ కన్నబిడ్డ సుఖంకంటే తన స్వార్థానికే ప్రాముఖ్య మిస్తున్న మనిషినీ అమ్మ అంది.

ఆక్షణంలో నాకు అమ్మ మీద చాలా కోపం వచ్చి "ఇలా మాట్లాడితే నేను నిన్ను వదిలి ఎక్కడికైనా పోతానంతే" అన్నాను.

అమ్మనవ్వి "ఎక్కడికైనా పోయే రోజులు దగ్గరపడు తున్నాయిలే" అని ప్రేమగా నా తల నిమిరింది.

మరోసారి ఒక సందర్భంలో "నేను చేసిన తప్పు నీకు తెలిస్తే బహుశా ఎన్నటికీ నన్ను క్షమించలేవనుకుంటాను" అంది అమ్మ.

నా కేదో అనుమానం రాగా "నువ్వు విచిత్రంగా మాట్లాడుతున్నావు. నీ మాటలు నాకర్థం కావడం లేదు" అన్నాను.

నా కళ్ళలోని అనుమానం, భయం అమ్మకు సరిగ్గానే అర్థమయాయనుకుంటాను.

"చూడు పాపా ఒక అమూల్యమైన నిధి వుందనుకో. అది మన ఇంటి పెరట్లో వుందనుకో. ఆ నిధి ఎక్కడ వున్నదో నాకు తెలుసుననుకో. అయినా నేను ఆ నిధిని వెలికి తీయడానికి ప్రయత్నించక, నీకు నిధి ఆచూకీ తెలుసుకునే అవకాశమివ్వక ఒక స్వార్థబుద్ధితో అలా కాలం గడిపేస్తున్నాననుకో. అది నీదృష్టిలో తప్పవునా, కాదా?" అంది అమ్మ.

"ఈ సారి నీమాటలు ఇంకా విచిత్రంగా వున్నాయి. ఏదైనా నిధి ఆచూకీ నీకు నిజంగా తెలిసి ఉంటే మనకీ కర్మ ఏమిటి? ఆనిధి ఆచూకీ తెలపక పోవడానికీ, నీస్వార్థానికీ ఎంత ఆలోచించినా నాకు సంబంధం కనబడడం లేదు."

అమ్మ అదోలా నవ్వి "మన పెరట్లోనే వున్న నిధిని నువ్వు కళ్ళారా చూసినప్పుడు బహుశా ఈ అమ్మను ఎన్నటికీ క్షమించలేవనుకుంటాను." అంది.

నేను ఆత్రుతనూ, ఆవేశాన్నీ కంఠంలో వ్యక్తపరుస్తూ "మన పెరట్లోనే నిధి వుందా? ఇది నిజమా! అయితే ఎక్కడ?" అన్నాను.

అమ్మ తాపీగా ఇలా అంది "చెప్పానుగా నేను స్వార్థపరురాలనని. మన పెరట్లో నిధి వుంది, దాని ఆచూకీ ఇప్పుడు నేను నీకు చెప్పను. ఈ విషయంలో ఇంకేమీ మాట్లాడకు."

నేను స్కూల్ ఫైనల్ పరీక్షలురాశాక అమ్మకు జబ్బు చేసింది. ఏదో సామాన్యమైన రోగమే అని ముందు అనుకున్నా అది క్రమేపీ ముదురుతూ వచ్చి మొత్తం మీద అమ్మను మంచాన పడేసింది. డాక్టర్లు కనీసం ఆరునెలలైనా అమ్మ మంచం దిగకుండా పూర్తి విశ్రాంతి తీసుకోవాలని చెప్పారు.

అమ్మ జబ్బు పడ్డ రెండు నెలలకు నా పరీక్షా ఫలితాలు వచ్చాయి. నేను ప్యాసైయ్యాను. అమ్మ సంతోషంగా నన్నింకా చదివించాలని తను అనుకున్నట్లు చెప్పింది.

స్కూలు తెరిచినా అమ్మ వుద్యోగంలో జాయిన్ కాలేదు. తన పరిస్థితి స్కూలు హెడ్‌మాష్టరుగారికి విపులీకరించి చెప్పింది. అమ్మ అనారోగ్యం సంగతి విని

చూడ్డానికి వచ్చిన అనేక మందిలో స్కూలు హెడ్ మాష్టరుగారొకరు.

అమ్మ పరిస్థితి నర్థం చేసుకున్న హెడ్ మాష్టరుగారు, ఆమెకు సానుభూతి వాక్యాలతో ధైర్యం చెప్పడమేకాక నా భవిష్యత్తు గురించికూడా కొన్ని సలహాలిచ్చారు. ఆయన సలహా ప్రకారం ఆ ఊళ్ళోనే దొరికే పక్షంలో నన్నుద్యోగంలో ప్రవేశపెట్టడానికి అమ్మ అంగీకరించింది.

సరిగ్గా అయిదు వారాలకు ఊళ్ళోని ఒక చిన్న కంపెనీలో నాకొక చిన్నగుమస్తా ఉద్యోగం దొరికింది. హెడ్ మాష్టరుగారు నాకా ఉద్యోగం రావడానికి చాలవరకు సహాకరించారు.

ఉద్యోగం రావడం వల్ల అమ్మ పనులు చూసి పెట్టడానికి ఓ మనిషిని కూడా నేను కుదర్చగలిగాను. నేను ఇంట్లోలేని సమయంలో అమ్మను జాగ్రత్తగా చూడడం ఆమె బాధ్యత. అయితే ఆ మనిషి ఉపయోగం నాకు నెలరోజులు మాత్రమే కనబడింది.

అమ్మ జబ్బు ముదిరి ఆమెను జనరల్ హాస్పటల్‌లో అడ్మిట్ చెయ్యవలసి వచ్చింది. జనరల్ హాస్పటల్‌లో అమ్మ సరిగ్గా పన్నెండు రోజులు గడిపింది.

పదమూడో రోజు మధ్యాహ్నం మూడు గంటల ప్రాంతంలో నాకు ఆఫీసుకు ఫోన్ వచ్చింది, అమ్మ పరిస్థితి ప్రమాదకరంగా వుందని. నేను చూడ్డానికి వెళ్ళేసరికి మరినాకిక అమ్మ లేదు.

చనిపోయే ముందు నాగురించే ఆదేపనిగా అమ్మ కలవరించినట్లు హాస్పటల్ నర్సు నాతో చెప్పింది.

అమ్మ ఈలోకంలో నన్ను ఒంటరిదాన్ని చేసి వెళ్ళిపోయింది.

5

ఎవరో తలుపు తట్టారు. వెళ్ళి తలుపుతీసి ఆశ్చర్యంగా "అరే మీరా? అన్నాను.

ఆమె నవ్వింది. "మీ అడ్రసు నా దగ్గరవున్న మాట నిజమేకానీ ఇప్పుడు నేను అనుకోకుండా మీ ఇంటికి ఏ అడ్రసు సహాయమూ లేకుండా వచ్చాను." అంది.

"అంటే?" అన్నాను అర్థంకాక.

"నేను ఇళ్ళకోసం వెతుకుతున్నాను. ఈ ఇంట్లో ఒక గది ఖాళీ వుందని ఈ వీధి చివర ఒకావిడ చెప్పింది. వచ్చాను-మిమ్మల్ని కలిశాను. ఇదేనన్నమాట మీ ఇల్లు," అందామె.

ఆమెను లోపలి కాహ్వానించాను. నేను మా ఇంట్లో ఒక గది ఎవరైనా ఆడపిల్లకు అద్దెకివ్వాలని అనుకుంటు న్నాను. ఈ విషయం మావీధిలోని చాలామందికి తెలుసు.

సుజాత స్నేహితురాలిపేరు శోభ. ఆమె కూడా ఈ మహానగరంలో ఒక మూల నాకులాగే ఉద్యోగం చేస్తోంది. ఆమె ఇల్లంతా కలియతిరిగి చూసింది. గది ఆమెకు నచ్చింది. వెళ్ళి పోబోయే ముందు "మళ్ళీ ఇలా వసంత పేరుతో వున్న సుజాత రూపానికి చేరువౌతున్నా నన్నమాట" అంది శోభ.

మరుసటి నెల ఒకటవ తేదీన శోభ నా ఇంట్లో అద్దెకు ప్రవేశించింది.

శోభ రాక నాకు మంచి కాలక్షేపాన్నీ తద్వారా మనశ్శాంతినీ ప్రసాదించింది. ఒక వారంరోజులు గడిచేక శోభ నాతో "ఇంత మంచి పెరడుండి ఇలా వదిలేయడం భాగలేదు. ఏమైనా మొక్కలు వేద్దాం" అంది.

ఈ అయిడియా నాకు నచ్చింది. ఆ రోజు సాయం త్రమే ఇద్దరం కలిసి ఒకసారి పెరడంతా కలియదిరిగి ఒక పథకం వేసుకున్నాం. శోభ అంటుందీ సపోటా, మామిడీ, కొబ్బరి లాంటి పెద్ద వాటిని ఒకటి రెండు దొడ్లో పాతాలని.

నా అభిప్రాయంలో చిన్నపూల మొక్కలూ, ఏమైనా కూరల మొక్కలూ వేయాలని. కాస్సేపు చర్చ అనంతరం ఒక కొబ్బరి మొక్క, ఒక మామిడి మొక్క వేయడానికి నేను నిర్ణయించుకొన్నాను. అయితే అవి ఎక్కడ పాతాలీ అన్నది ఇంకా తేల్చుకోలేదు. ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో వుంచుకుని శోభ ప్రత్యేకంగా దొడ్డిని పరిశీలించింది.

"పెరట్లో కాస్త పెద్ద మొక్కలు వేసేముందు చాదస్త మంటూ తీసిపారేయక కొన్ని శాస్త్ర నియమాలను పాటించితే బాగుంటుంది. ఈ విషయంలో నా కాట్టే తెలియదు ఎవరైనా పెద్దలను సంప్రదించండి మంచిది." అంది శోభ.

"ఏ నియామాలూ పాటించకుండా మనకి తోచిన చోట పాతే సే ఏమవుతుందీ?" అనడిగాను.

"నాకు తెలీదు. కాని అరిష్టమని అంటారు." అంది శోభ.

"నా జీవితంలో ఇంకా అరిష్టాలు లేముంటాయిలే." అన్నాను, నిస్పృహగా.

"అలాగనకు. నీ ముందింకా నూరేళ్ళ జీవితముంది!"

"కనీసం మరి పాతికేళ్ళైనా బ్రతుకుతానని మాఅమ్మ చనిపోయే ముందుక్షణం వరకు అనుకుంటూండేది. నేను నూరేళ్ళు ఇంకా జీవించవలసి వుందని నువ్వంటూంటే

నాకీ సంగతి గుర్తుకొస్తోంది. నేను మరో నెల తిరక్కుండా చనిపోయాననుకో, నువ్వాశ్చర్య పడతావా?" అనడిగాను.

శోభ ఆశ్చర్యంతో నోరెళ్ళబెట్టింది.

6

"చూడమ్మా! దొడ్లో నీ కోసం నిధి ఉంచాను. మరెవ్వరి పాలూ కాకుండా నేను కాపాడుతున్నాను. త్వరగా నువ్వా నిధిని వశం చేసుకోవాలి. అంతవరకూ నేను పుణ్యలోకాలకు పోకుండా ఇక్కడే ఉండాల్సి వుంటుంది."

హఠాత్తుగా నాకు మెలకువ వచ్చింది. అది అర్ధరాత్రి సమయం. నాకు కాస్త భయమే వేసింది. అమ్మ కలలో కనిపించడం నాకు కొత్త కాదు కానీ ఇలా చనిపోయిన వ్యక్తిగా కలలో కనిపించడం ఇదే మొదలు.

నేను లేచి తడుముకుంటూ గోడదాకా వెళ్ళి స్విచ్ నొక్కాను. లైటు వెలగలేదు. అంటే కరెంటు లేదన్న మాట. హఠాత్తుగా నాలో మొండిధైర్యం కలిగి ఒకసారి పెరట్లోకి వెళ్ళాలనిపించింది.

అమావాస్య రోజులు కావు కాబట్టి మరీ అంత చీకటిగా లేదు. నా కళ్ళు కూడా కాస్త అలవాటుపడ్డంతో నేను శ్రమ లేకుండానే పెరట్లోకి నడిచి వెళ్ళగలిగాను.

అయితే పెరట్లో నేను చూసిన దృశ్యం నన్ను ఆపాదమస్తకం కంపింపచేసింది. కెవ్వుమని కేక పెట్టవలసిందే. కానీ ఎవరో నా గొంతు పట్టి నొక్కేసినట్లుగా—కంఠం పెగల్లేదు.

పెరట్లో ఒక స్త్రీమూర్తి కలయ దిరుగుతోంది. ఆమె అమ్మ కాదు గదా! అదే నిజమయితే అమ్మ దయ్యమైందా? అసలు దయ్యాలున్నాయా? ఇప్పుడు నేనేం చెయ్యాలి?

అంతకాలం ప్రేమతో నన్ను సాకిన అమ్మ ప్రాణాలు కోల్పోగానే నాలో ఇంత భయాన్ని రేకెత్తిస్తోందేమిటి?—అని అనిపించగానే శాస్త్ర ధైర్యం కూడ గట్టుకుని ఆ మూర్తిని సమీపించాను.

అడుగుల చప్పుడుకు ఆమె తటాలున వెనుదిరిగింది. ఒక్కక్షణం పట్టినప్పటికీ ఆమెను గుర్తుపట్ట గలిగాను—

"నువ్వా, శోభా!" అన్నా నాశ్చర్యంగా.

శోభ తడబడింది— "నిద్ర పట్టడం లేదు–" అంది.

ఆ సమాధానం నాకంత సంతృప్తిని కలిగించలేదు. ఇంతరాత్రి వేళ నిద్ర పట్టని కారణంగా శోభ పెరట్లో తిరుగుతోందంటే అసహజంగానూ, అసందర్భంగానూ నాకు తోచింది. అందులోనూ మా అమ్మ చనిపోయి కొద్ది నెలలు మాత్రమే అయిందన్న విషయం శోభకు తెలుసు. సాధారణంగా నా వయసు వారికి, అందులోనూ ఆడపిల్లలకు భయంగావుండడానికి ఈమాత్రం చాలు. కానీ శోభ నిర్భయంగా పెరట్లో తిరుగుతోంది. ఇందులో రహస్యం వుండి వుండాలి.

ఇద్దరం ఇంట్లోకి వచ్చాం, ఎవరి గదుల్లోకి వాళ్ళు వెళ్ళి పడుకున్నాం. నాకు వెంటనే నిద్ర పట్టలేదు. ఆలోచిస్తూండగా ఒక చిన్న అనుమానం వచ్చింది.

శోభ వయసులో వుంది. బహుశా తన స్నేహితు డెవరి కోసమైనా ఎదురుచూస్తోందేమో! అదే నిజమయితే శోభను ఇంట్లోంచి బయటకు పంపేయాల్సొంటుంది. అర్ధరాత్రి సమయంలో ఎవరేనా యువకుడు శోభగురించి నా యింటి పెరట్లోకి రావడం ఎవరి దృష్టిలోనైనా పడితే అపవాదు నా మీద పడగల అవకాశాలు చాలా వున్నాయి. నేనూ వయసులో వున్న ఆడపిల్లనే మరి!

అసలు శోభ ఇంకా పడుకున్నదో లేదో చూద్దామని ఒకసారి ఆమె గదికి వెళ్ళి తలుపు తట్టాను. మరో క్షణం లోనే తలుపు తీసింది శోభ. "ఇంకా నిద్ర పట్టలేదా"— అనడిగాను.

"నిద్ర రావడం లేదు—" అంది శోభ.

"అయితే నా గదిలోకి రాకూడదూ? నాకూ నిద్ర రావడం లేదు. ఇద్దరం ఏమైనా కబుర్లు చెప్పుకోవచ్చు." అన్నాను. శోభ సంతోషంగా అంగీకరించింది.

శోభ మంచం నా గదిలోకి మార్చేసింది. ఇద్దరం చాలా సేపు కబుర్లాడుకున్నాం. నేను శోభతో "రోజూ మన మిలాగే కాలక్షేపంచేస్తే బాగుంటుందేమో—"అన్నాను. శోభ మారు మాటాడకుండా తన అంగీకారాన్ని తెలపడం నాకు ఆశ్చర్యాన్నే కలిగించింది.

ఆ తర్వాత పదిరోజులపాటు రాత్రిళ్ళు ఆమె కను మానం రానివిధంగా శోభను ఓ కంట కనిపెడుతూనే ఉన్నాను. ఆమె ప్రవర్తనలో అనుమానించ వలసినదేమీ లేనట్లు నాకు రూఢి కాసాగింది. క్రమంగా మా ఇద్దరి మధ్యా స్నేహంతోపాటు ప్రేమాభిమానాలు కూడా పరిఢిల్లసాగాయి. నా జీవితంలోని కొంత దిగులూ, బరువూ దూరం కావడానికి శోభ స్నేహం నాకు ఉపయోగ పడింది.

7

అనుకున్న పదిహేను రోజులకు ఒక కొబ్బరి మొక్కను కొన్నాం.

పొరుగింటి నుంచి నేను గునపం తేవడానికి వెళ్ళగా పొరుగింటావిడ— "గునపమెందుకమ్మా నీ పెళ్ళికి పందిరి నువ్వే వేసుకుంటున్నావేమిటీ—" అని వేళాకోళ

మాడింది. విషయం చెప్పాను. "ఆడపిల్లవు. ఒక త్రీ ఇలాంటి పనులు చేయగలవా? వుండు మా వెంకను పంపిస్తాను—" అందావిడ.

నేను నవ్వి—"పదిహేనేళ్ళ కుర్రాడికి మాత్రం ఇది బరువు పని కాదా, ఆ మాత్రం నేనే చేసుకోగలను లెండి—" అన్నాను.

ఆవిడ నా మాటను చెవిని పెట్టలేదు. నాతోపాటే వాళ్ళబ్బాయి వెంకట్రావును గునపం ఇచ్చి పంపించింది.

మేమిద్దరం వెళ్ళేసరికి శోభ నాకోసమే ఎదురుచూస్తోంది. వెంకట్రావు వంక ప్రశ్నార్థకంగా చూస్తున్న శోభతో—"మనకు సాయపడ్డానికి వచ్చిన మగవాడు" అన్నాను నవ్వుతూ. వెంకట్రావు కొంచెం యిబ్బందిగా సిగ్గు పడ్డాడు.

శోభ చూపించిన చోట అతను తవ్వడం మొదలు పెట్టాడు. కొంతసేపు తవ్వేక అంత చిన్న కుర్రవాడికి కాస్సేపు శ్రమ తగ్గించాలనిపించి నేను అతన్ని వారించి స్వయంగా తవ్వబోయాను. చాలా కష్ట మనిపించింది. శోభ కూడా ప్రయత్నించి కష్టం ఫీలయ్యింది. పొరుగింటా విడ మాటల్లోని నిజం అర్థం కాగా మళ్ళీ వెంకట్రావుకే పని అప్పగించాం.

అతను మరో పావుగంటసేపు త్రవ్వాడో లేదో — ఖంగుమన్న పెద్ద శబ్దం అయింది. నా కళ్ళు మెరిశాయి. నా ఊహల్లో నిధి మెదిలింది.

శోభ మాత్రం నిరుత్సాహాన్ని ప్రదర్శిస్తూ— "పడ్డ శ్రమంతా వృథా అయింది. ఇంత కష్టపడి తవ్విన చోట రాయి తగిలింది. మళ్ళీ మొదటికొచ్చాం" అంది.

"అయితే ఆ శబ్దం రాయి వల్లనే నంటావా?" అన్నా న్నేను.

"రాయి కాకపోతే నిధులూ, నిక్షేపాలూ ఉన్నాయంటావా?" అంది శోభ తేలిగ్గా. అయితే ఆ శబ్దానికి నిధే కారణ మయుండవచ్చునని ఆ అమాయకురాలికి తెలియదు. తెలియచెప్పాలని నే ననుకోనూలేదు.

ఇప్పుడు నా మనసులో తీవ్రంగా ఒకే ఒక ఆలోచన మెదుల్తోంది. ఎవరికీ తెలియకుండా నేను నిధిని దక్కించుకోవాలి.

తాత్కాలికంగా తవ్వకం పని ఆపు చేశాం. వెంకట్రావు వాళ్ళ గునపాన్ని వదిలేసి వెళ్ళిపోయాడు. నేనూ, శోభా కాస్సేపు మొక్కల పెంపకం మీద జోక్సు వేసుకున్నాం. నా మనసంతా ఖంగుమన్న ఆ శబ్దం చుట్టే తిరుగుతోంది. మనసునిండా ఆశలు పేరుకుంటున్నాయి.

శోభ మనసులోకి నిధి గురించిన ఆలోచన రాకూడదని దేవుణ్ణి ప్రార్థించుకుంటున్నాను. ఆమెను తాత్కాలికంగా ఇక్కడినుంచి బయటకు పంపించాలి. కానీ ఎలా?

ఇద్దరం గునపం కూడా తీసుకుని ఇంట్లోకి వచ్చాం. నేను గునపాన్ని గోడవారగా నేలమీద పడుకోబెట్టాను. ఆ తర్వాత ఇద్దరం నా గదిలోకి వెళ్ళాం.

"ఇంకా చాలా వెలుగుంది. మనం ఈ రోజు కొబ్బరి మొక్కను పాతేయాల్సింది." అంది శోభ.

"నిజమే ననుకో కానీ నాకు తెలీ కడుగుతాను. మొక్క పాతడానికి అంతలోతు తవ్వాలా?" అన్నాను.

"నాకూ తెలీదు కానీ మా నాన్నగారు మా దొడ్లో కొబ్బరిమొక్క పాతించినపుడు చాలా పెద్ద గొయ్యి తవ్వించారు. ఆ తర్వాత సగం గోతిని మట్టితో పదులు పదులుగా నింపారు. ఆ పైన మొక్కను పాతారు. అలా

వెయ్యడం వల్లనే ఆ మొక్క పెరిగి పెద్దదై కాయలు కాసిందని నేననుకున్నాను.'' అంది శోభ.

''సరే—ఈవేళ్టికి అంతపని మళ్ళీ చేయలేం'' అని బదకంగా ఆవలించి ''ఈవేళ నీకు సినిమా ప్రోగ్రాం వుందనుకుంటాను—'' అన్నాను.

''అబ్బే—అలాంటిదేమీ లేదు'' అంది శోభ.

నేను నవ్వి—''నిన్న నువ్వు అలా చెప్పినట్లు గుర్తు.'' అన్నాను.

ఇద్దరం కలిసే భోంచేశాం. మామూలు విధంగానే ఇద్దరం నా గదిలోనే పడుకున్నాం. నాకు నిద్ర రావడం లేదు. మనసు పెరట్లో తిరుగుతోంది. కాసేపు కబుర్లు చెప్పుకున్నాక—''పడుకుందాం. నిద్రవస్తోంది—'' అంది శోభ.

మాట లాగిపోయాయి. దీపం ఆర్పేశాం. నేను నిద్ర పట్టక మంచంమీద అటూ ఇటూ దొర్లుతున్నాను. చాలా సేపు గడిచేక మరి ఉండబట్టలేక నెమ్మదిగా మంచం మీంచి లేచాను.

''నీకూ నిద్రపట్టడం లేదా?'' అన్న శోభ మాటలు విని వులిక్కిపడ్డాను.

''ఈ రాత్రికి నాకు నిద్ర వచ్చేలా లేదు'' అన్నాను.

''ఆశ్చర్యంగా వుంది. నేను ఏవో మా ఇంటి సమస్యల గురించి ఆలోచిస్తున్నాను, అందువల్ల నిద్ర రావడం లేదు, మరి నీ కేమయింది?'' అంది శోభ.

నేను ఒక క్షణం తటపటాయించి—''మనం దొడ్లోక సగం గొయ్యి తీసి వదిలేశాం, అలా చేయడం అరిష్టదాయకమని మా అమ్మ చెబుతూండేది—'' అన్నాను,

"అయితే ఇప్పుడు మనం చేయగల్గిం దేముంది?" అంది శోభ.

"ఉంది, నీకూ నిద్ర పట్టటం లే దంటున్నావుగా పద చెబుతాను" అన్నాను.

శోభకూడా లేచింది. ఇద్దరం పెరట్లోకి వెళ్ళాం.తవ్విన గోతిలో కొద్దిగా మట్టివేసి ప్రక్కనే వదిలేసిన కొబ్బరి మొక్కను పాతి మళ్ళీ లోపలకు వచ్చి మా మా మంచాల మీద పడుకున్నాం. కాసేపు కబుర్లు చెప్పుకున్నాక ఇద్దరకూ కూడా నిద్ర పట్టేసింది.

నాకు వుదయం ఆరున్నరగంటల ప్రాంతంలో మెలకువ వచ్చింది. అప్పటికి శోభ ఇంకా నిద్రపోతూనే వుంది. నేను లేచి పెరట్లోకి వెళ్ళాను. కొబ్బరిమొక్క పాతడం వల్ల పెరడుకు అందం వచ్చిం దనిపించింది.

నేను ముఖం కడుక్కుంటుండగా శోభ వచ్చి పలకరించింది—"ఎంత సేపయింది నువ్వు లేచి" అనడిగింది ఆత్రుతగా.

"ఇప్పుడే లేచి ముఖం కడుక్కుంటున్నాను—" అన్నాను.

"అమ్మయ్యా నీకూ నాలాగే మంచి నిద్రే పట్టిం దన్న మాట—"అంటూ తన దృష్టి దొడ్డిచుట్టూ ప్రసరింప చేసి "కొబ్బరిమొక్క చాలా అందంగా ఉంది కదూ! ఈ రోజు సాయంత్రం దాన్ని సరైన స్థానంలో పాతాలి—" అంది.

"పోనీ అక్కడే వదిలేస్తేనో—" అన్నాను.

"భలే దానివే, అంత రాయి అడ్డుగా వుంటే ఆ మొక్కెం బ్రతుకుతుందీ?"

"ఆ రాయి ఎంత పెద్దదో మనకి తెలియదు. తవ్వి బయ

టకు తీయడానికి ప్రయత్నించి వుండవలసింది—'' అన్నా న్నేను.

''అబ్బే—అంత లోతున్నరాయి చిన్నదిగా వుండదు. తవ్వి బయటకు తీయడం కష్టం. ఇలాంటి విషయాల్లో నాకు చాలా అనుభవం. చిన్నతనంలో మాఇంట్లో అందరం దొడ్డిపని బాగా చేసేవాళ్ళం. తవ్వడాలూ, చెక్కడాలూ మొగవాళ్ళపనీ, తుక్కు ఏరడాలు, ఊడ్వడాలూ ఆడ వాళ్ళ పని'' అని నవ్వింది శోభ.

ఇద్దరం స్నానాలు ముగించి కాఫీలు తీసుకున్నాక వంట ప్రారంభించేం. గంటలో వంట ముగిసింది. కాసేపు ఇల్లు శుభ్రం చేసుకుని భోజనానికి కూచుని లేచేసరికి టైము తొమ్మిదిన్నర అయింది. ఇద్దరం బట్టలు మార్చుకుని ఆఫీసు లకి బయల్దేరబోయాం.

హఠాత్తుగా నేను కూర్చుండి పోయాను— ''ఏవిటో కళ్ళు తిరుగుతున్నాయి శోభా! నేను కాస్త ఆలస్యంగా వస్తాను. నువ్వు వెళ్ళిపో—'' అన్నాను.

శోభ దెబ్బ తిన్నట్లుగా కనపడింది— ''ఏమయింది నీకు?'' అంది ఆత్రుతనూ, కంగారునూ కంఠంలో మిళితం చేస్తూ.

''ఏమీ లేదు. బహుశా కొద్దిసేపు విశ్రాంతి అవసర మనుకుంటాను'' అన్నాను నీరసంగా.

శోభ నా తల నిమిరింది. నుదుటిపైన అరచేత్తో నెమ్మ దిగా రాసింది. ఆ తర్వాత ఒకక్షణం ఆగి ''స్నేహితు రాలి నీదశలో వదిలి నేనాఫీసుకెలా వెడతాననుకున్నావ్'' అంది.

నేను మాట్లాడలేదు. ఒకక్షణం కూర్చున్నాక లేచి మంచం దగ్గరకు వెళ్ళి పడుకున్నాను. శోభ నా మంచం

మీద నే పక్కగా కూర్చుంది. కొద్ది నిముషాలసేపు ఇద్దరి మధ్య మాటలు లేవు.

"శోభా మీ ఆఫీసరు చండశాసనుడనీ, ఓ పట్టాన సెలవివ్వడనీ ఒకప్పుడన్నావు గదా—నీ అమూల్యమైన శెలవును నా గురించి వృధా చేయడం నాకిష్టంలేదు. నా కొచ్చినది పెద్ద జబ్బేమీ కాదు. బహుశా నరాల నిస్సత్తువ వల్ల ననుకుంటాను—అదోరకమైన నీరసం నన్నావహిం చింది. నువ్వు ఇల్లు కదిల్తే నా ఆఫీసులో కూడా కాస్త ఈ సమాచారం అందజేయగలవని నా ఆశ. ఓ గంటలో తేరుకుని ఆఫీసుకు వెళ్ళగలనని అనుకుంటున్నాను."

ఏమనుకుందో ఏమో శోభ సరేనని బయల్దేరి వెళ్ళి పోయింది.

ఆమె వెళ్ళిన మరుక్షణం నేను వీధి తలుపు గడియవేసి పెరట్లోకి వెళ్ళాను. అక్కడ శుభప్రదమైన కొబ్బరి మొక్క అలాగే ఉంది.

నేను గునపం తీసుకుని త్వరత్వరగా తవ్వి కొబ్బరి మొక్కను వెలికితీసి గోతిని పూర్వపు విధంగా తీశాను. ఒక్క పర్యాయం తవ్వినది కావడంవల్ల పదిహేను నిము షాలలో పని పూర్తయింది.

అప్పుడే హృదయం పులకరించేలా మళ్ళీ ఖంగుమన్న శబ్దం వినపడింది. నేను మరో రెండు దెబ్బలు ప్రక్క వాటుగా వేసి ఆ శబ్దానికి కారణభూతమైన వస్తువును కదిల్చి చూశాను. కొంచెం నిరుత్సాహమే కలిగింది. అది రాయి అన్న అనుమానం కలిగింది. మరో పదిహేను నిము షాల శ్రమ అనంతరం నా అనుమానం నిజమని ధృవ పడింది. నేను ఆ రాతిని తొలగించి బయటకు తీశాను. కొబ్బరి మొక్కను మళ్ళీ పాతేశాను.

స్నానాల గదిలోకి వెళ్ళి ముఖం, కాళ్లూ, చేతులూ కడుక్కున్నాను. ఒకసారి అద్దంలో ముఖం చూసుకుని సంతృప్తి చెంది ఆఫీసుకు బయలుదేరాను.

నాకు దొరికిన రాతిని జాగ్రత్తగా ఇంట్లో ఎవరికీ తెలియని చోట దాచాను. కేవలం ఒక నల్లరాయి నాలో కొన్ని గంటలపాటు కలిగించిన అనుభూతులూ, ఆశలూ తలపులోకి రాగా నవ్వుకోకుండా ఉండలేకపోయాను.

8

సాయంత్రం అయిదుగంటలకు నేను ఇంటికి వెళ్లేసరికి ఇంటికి ఇంకా తాళంవేసే ఉంది. అంటే శోభ ఇంకా ఆఫీసునుంచి రాలేదన్న మాట.

సాధారణంగా ఆమె నాకంటే కాస్త ఆలశ్యంగానే రావడం నాకు తెలిసినదే కాబట్టి ఆ విషయం నాకంత ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించలేదు.

కానీ మరో పదినిమిషాల్లో పొరుగింటి వాళ్ళబ్బాయి వెంకట్రావు వచ్చి తలుపుతట్టి నేను తలుపు తీశాక "మీరీ వేళ ఆఫీసుకు వెళ్ళలేదాండీ?" అనడిగినప్పుడు ఆశ్చర్యపోయాను.

"ఏమలా అడుగుతున్నావ్?" అనడిగాను.

"ఈ రోజు మా ఇంట్లో తద్దినం. అందువల్ల నేనుపిల్లల్ని ఆడించడం కోసం స్కూలు మాని ఇంట్లో ఉండి పోవలసి వచ్చింది. పన్నెండు గంటల ప్రాంతాల నేను మా తమ్ముళ్ళనీ, చెల్లెళ్ళనీ తీసుకుని వీధిలోంచి నడిచివెడుతూ మీ ఇంటి తలుపు తాళంవేసి ఉండకపోవడం గమనించాను. ఆ సంగతి అమ్మకు చెప్పాను. మీకు గారెలిచ్చి రమ్మని

అమ్మ నన్ను రెండుగంటల ప్రాంతంలో పంపింది. మీ ఇంటి తలుపులు తాళంవేసి లేకపోయినా ఎంత తట్టినా ఎవరూ పలకలేదు. వెళ్ళి అమ్మతో చెబితే ఒంట్లో బాగా లేదేమో, నిద్రోతున్నారేమోనని అంది. ఇంతకూ ఇప్పుడు నేను గునపం తీసుకెడదామని వచ్చాను. మీ పని అయిందా?" అన్నాడు వెంకట్రావు.

"ఇంకా పని అవలేదు కానీ మీకు అవసరమైతే తీసుకు వెళ్ళు. మళ్ళీ రేపు తీసుకుంటాన్లే" అన్నాను.

"మధ్యాహ్నం నిద్రపోయారాండీ" అనడిగాడు వెంక ట్రావు కుతూహలంగా.

"నిద్ర పోయానుగానీ మధ్యాహ్నం కాదు. ఉదయమే అదీ ఇంట్లో కాదు. ఆఫీసులో" అని నవ్వి "నిన్న రాత్రి నాకూ, నా స్నేహితురాలికి కూడా నిద్ర పట్టలేదు. అందు వల్ల బహుశా మా శోభ సెలవుపెట్టి ఇంటికొచ్చి నిద్ర పోయి ఉంటుంది" అన్నాను.

గునపం తీసుకుని వెళ్ళిపోయిన వెంకట్రావు కొద్దిగా గారెలూ, పచ్చళ్ళూ, కారంతో తిరిగి వచ్చాడు. నేను అవి తీసుకుని 'థాంక్స్' చెప్పి అతన్ని పంపేశాను.

గారెల్ని చూడగానే నాకు ఆకలేసింది. అల్లంపచ్చడీ నూపచ్చడీ తోడుచేసి నాలుగైదు గారెల్ని లాగించి మంచి నీళ్ళు తాగేసరికి శరీరంలో నూత్న చైతన్యం కలి గింది.

నెమ్మదిగా పెరట్లోకి నడిచాను. నాలో ఎన్నో ఆశలు రేగడానికి కారణభూతమైన కొబ్బరిమొక్క అదే స్థలంలో అలాగే నిలబడి ఉండి నన్ను చూసి నవ్వుతోందని పించింది.

అక్కడి నుంచి నెమ్మదిగా పడక గదిలోకి వెళ్ళాను. గదిలో ఏదో కొత్తరకం వాసన వేస్తోందనిపించింది. ఆ

వాసన నాకు సుపరిచితమైనదే అనిపిస్తోంది. కాని ఏమిటో తెలియలేదు. కిటికీ తలుపులు తీశాను. చల్లని గాలి గదిలో ప్రవేశించింది. అయిదు నిముషాల్లో గదిలో ఏ విధమైన వాసనా లేదు.

నేను ఆలోచిస్తున్నాను. శోభ మళ్ళీ ఇంటికి వచ్చిందా? వస్తే ఎందుకు వచ్చింది? ఆమెకు కూడా నాకు లాగే నిధి గురించిన అనుమానాలున్నాయా? నాకే నిధి వున్నదీ లేనిదీ సరిగా తెలియదు. ఏదో ఆశ మాత్రమే. అటువంట ప్పుడు ఆవిడకు తెలిసే అవకాశం ఎక్కడుంది?

ఇలాంటి ఆలోచన నాకు కలగడం ఇదే మొదలు. ఆ దృష్టితో ఆలోచిస్తూంటే శోభ ప్రవర్తన మొదట్నించీ నిధి గురించి వెతుకుతున్నదానివలె ఉందనిపించింది.

ఈ ఆలోచన హాస్యాస్పదంగా నాకు తోచినప్పటికీ ఎందుకో ఒకసారి కొబ్బరి మొక్క దగ్గర పరిసరాలను గమనించి రావాలనిపించింది. మళ్ళీ పెరట్లో మొక్క దగ్గరకు వెళ్ళాను. అక్కడ అనుమానించవలసినదేమీ కనబడలేదు.

మొక్క చుట్టూ ఉన్న మట్టిని చేతులతో పెళ్ళగించడానికి ప్రయత్నించాను. ఆ ప్రయత్నంలో నన్నాశ్చర్యపరచేది ఒకటి నా కళ్ళబడింది. అది ఒక చిన్న సిగరెట్ పీక. అప్పుడే ఇందాక నా గదిలో నాకు అనిపించిన కొత్త వాసన గుర్తు కొచ్చింది. అది సిగరెట్ వాసన. నాగదిలో ఎవరో చాలాసేపు సిగరెట్లు కాల్చారు. ఆ వ్యక్తే ఇక్కడ కొబ్బరి మొక్క దగ్గర మట్టి తవ్వి మళ్ళీ పోశాడు.

సందేహంలేదు. పెరట్లో నిధి గురించి ఎవరికో తెలిసింది. ఇందులో శోభ పాత్రకూడా వుంది. ఎవరీ శోభ? అని ఆలోచిస్తూండగా వీధి తలుపు తట్టిన శబ్దమైంది. తప్పక శోభే అయిందాలనుకొంటూ ఆ సిగరెట్ పీకను తిరిగి మట్టిలోనే వదిలి చేతులు దులుపుకుని వెళ్ళి తలుపు తీశాను.

నవ్వుతూ లోపలకు ప్రవేశించింది శోభ. ఆలోచిస్తున్నా న్నేను, మధ్యాహ్నపు సంగతి శోభను అడగాలా వద్దా అన్నది.

ఇద్దరం పడకగదిలో కూర్చున్నాం. శోభకు పొరుగింటావిడ పంపిన గారెలు పెట్టాను. శోభ అడగ్గా వెంకట్రావు తెచ్చిఇచ్చినట్లు వివరం చెప్పి, వెంకట్రావు చెప్పిన సంగతులు కూడా వివరించాను.

శోభ తనలోనే ముసి ముసిగా నవ్వుకుంటూ "నన్ను నువ్వు క్షమించాలి వసంతా!" అంది.

తర్వాత నెమ్మదిగా శోభ జరిగిన విషయం వివరించింది.

తను ఆఫీసుకి వెళ్ళి నా అనారోగ్యం సమాచారం అందజేసి తన ఆఫీసుకి వెళ్ళబోతుండగా ఆమె ప్రియుడు తగిలాడట. అతగాడికి ఆ రోజు ఎందువల్లనో కాళీ అట. శోభను కూడా ఆఫీసుకి సెలవు పెట్టవలసిందని రిక్వెస్టు చేశాడట. శోభ ఒప్పుకుని ఆఫీసులో సెలవు చీటీ ఇచ్చి అతనితో బయల్దేరిందట.

ఇద్దరూ కాసేపు ఓ పార్కులో కూర్చుని కబుర్లు చెప్పుకున్నారట. టైము పదకొండున్నర ప్రాంతంలో శోభ తన ప్రియుడిని నాకు పరిచయం చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఇంటికి వచ్చిందట. నేను అంత త్వరగా ఆఫీసుకు వెళ్ళగలనని ఆమె అనుకోలేదట.

ఇంటిదాకా వచ్చాక తలుపు తాళం చూసి శోభ ప్రియుడు నిరుత్సాహానికి మారుగా ఉత్సాహం ప్రకటించాడట. కాంతతో లభించబోయే ఏకాంతవాసం అతని ఉత్సాహాన్ని కలిగిస్తే, శోభను కాస్త కలవర పరిచిందట.

కానీ ఇద్దరూ ఇంట్లో అడుగు పెట్టారు. ఒక గంటసేపు కబుర్లతో కాలక్షేపం చేశారు. తన ప్రియుడిలో మగతనపుటావేశాన్ని గుర్తించిన శోభ అతన్ని దృష్టి మరల్చడం కోసం పెరట్లోకి తీసుకువెళ్ళింది. కొబ్బరి మొక్కను చూపించి మా సమస్యను తెలియబర్చింది. పురుష పుంగవుడు ఆవేశపడి కొబ్బరిమొక్క దగ్గర సుమారు నిలువెత్తు గొయ్యి తవ్వాడు. ఈ పర్యాయం ఖంగుమన్న శబ్దం రాకపోవడం శోభను చాలా ఆశ్చర్య పరచింది.

అతను విషయం విని "అది ఏదో నిధే అయ్యుంటుంది. కావలసిన వాళ్ళు తవ్వితే అరడుగు లోతులో దొరికేది నాబోటిగాళ్ళు తవ్వితే మూడు నిలువుల లోతుకెళ్ళినా దొరకదు" అన్నాడు.

అతను మళ్ళీ కొబ్బరిమొక్కను యధాస్థానంలో పాతేశాడు. ఆ తర్వాత అతనితో ఏకాంతం ప్రమాదమని గుర్తించి శోభ బయటకు తీసుకెళ్ళిపోయింది.

"మేము వెళ్ళిపోయే ప్రయత్నంలో ఉండగా ఈ వెంకట్రావు కాబోలు తలుపు తట్టాడు. ఆ పరిస్థితిలో సాహసించి తలుపు తీయలేకపోయాను." అంది శోభ.

ఆశ్చర్యంగా అన్నీ విన్నాను. నా అనుమానాలన్నీ తొలిగిపోయాయి. "అయితే నువ్వొక ప్రేమికురాలవన్న సంగతి ఇంతకాలం ఈ స్నేహితురాలికి తెలియకుండా దాచావన్న మాట." అన్నాను నిష్ఠూరంగా.

శోభ నవ్వి "ఇందులో దాచడానికేముందీ ఇంతవరకూ చెప్పడానికి సరైన అవకాశం రాలేదంతే. అతను మా ఊరి వాడే నా స్నేహితురాలు సుజాత అన్న" అంది.

ఉలిక్కిపడ్డాను. "అయితే అతన్ని నేనుకూడా చూశాననుకుంటాను" అన్నాను.

"అవును! ఆ వివరాలన్నీ అతను నాకేనాడో చెప్పాడు. కానీ నువ్వతన్ని సరిగా అర్ధం చేసుకోలేదని కూడా చెప్పాడు" అంది శోభ.

నేనేమీ మాట్లాడలేదుగానీ నాకేవిటో అదోలా అనిపించింది. ఇద్దరు వ్యక్తులు నన్ను "సుజాతా!" అని పిలిచారు. ఆ ఇద్దరూ పరస్పరం తెలిసినవారే. నేను నిధి వుంటుందని అనుమానపడ్డ ప్రాంతంలో ఆ ఇద్దరూ నేను లేని సమయంలో తవ్వకం కొనసాగించారు. ఇది కేవలం కాకతాళీయమా?

అసలు నా ఇంట్లో నిజంగా నిధి వుందా? నా అదృష్టాన్ని తారుమారు చేయగలిగినంతటి డబ్బును నిధి రూపంలో అమ్మ ఎలా కూడబెట్టగలిగింది?

నా ఈ ఆలోచనలకు సమాధానం వెంటనే లభించలేదు. లభించదని కూడా నాకు తెలుసు.

ఒక పర్యాయం అమ్మను తలుచుకుని భక్తిభావంతో మనసులోనే ఆమెకు నమస్కరించుకున్నాను.

9

ఇంట్లో అమ్మకు ఒక చిన్న పెట్టె వుంది. దాన్ని అమ్మ చాలా భద్రంగా చూసుకునేది. నేను అమ్మ చనిపోయాక ఆ పెట్టెను శుభ్రపరచి నా పెట్టెలో పెట్టుకున్నాను.

ఆ పెట్టెలో కొన్ని కాగితాలూ ఓ రెండు పుస్తకాలూ ఒక దేవుడి పటమూ ఉంటాయి. కాగితాలు ఏవో ఉత్తరాల్లా నాకు అనిపించేవి. పుస్తకాలు ఏవో మామూలు నవలలు. దేవుడి పటం వెంకటేశ్వరస్వామిది.

అమ్మ జీవితానికి సంబంధించిన రహస్యమేదైనా ఆ కాగితాల్లో కనబడుతుందేమోనని ఒక పర్యాయం నా పెట్టెలో వున్న ఆ చిన్న పెట్టెని తీశాను.

పెట్టెమూత తెరవగానే వెంకటేశ్వరస్వామి పఠం కనపడాలి. ఆ పెట్టె ఎప్పుడు సర్దినా నేనలాగే ఏర్పాటు చేస్తాను. కానీ ఈ పర్యాయం అలా జరుగలేదు. అన్నిటి కంటె పైన ఉత్తరాలుగా నేను భావించే కాగితా లున్నాయి.

నా మనసు పరిపరి విధాల పోయింది. సందేహం లేదు ఎవరో ఈ పెట్టిని కదిపారు!

ఒక్కక్షణం మనసును చిక్కబట్టుకుని ఆ కాగితా లను చదివాను. అవి వుత్తరాలు కాదు. ఒక స్త్రీని పొగు డుతూ అల్లబడిన వచన కవిత్వం. దస్తూరీ ముత్యాలకోవలా వుంది. నవలలు తీశాను. అట్టతర్వాత రెండుమూడు పేజీలు చించబడ్డాయి. రెండు నవలలకూకూడా చివరి అట్ట_రెండు నవలలకూ లేదు.

ఆ పెట్టె తెరవడం ద్వారా నేను తెలుసుకున్న చెప్పుకోదగ్గ సమాచారమేదీలేదు కానీ నా ఇంట్లో నా వస్తువులు శోధించబడుతున్నాయన్న అనుమానం కలిగింది. ఈ అనుమానాన్నాధారంగా చేసుకుని నా బీరువాలూ, పెట్టెలూ పరిశీలించాను. వాటన్నిటినీ ఎవరో ఏదో వస్తువు కోసం గాలించినట్లు అతిసులభంగా నాకు గ్రహింప యింది.

శోభ ఈ వ్యవహారంలో ప్రధానపాత్ర వహిస్తోందని కూడా తెలిసిపోయింది. ఈ విషయం తెలియగానే నాకు భయం, బాధ, దుఃఖమూ ఒక్కసారిగా కలిగాయి.

"అమ్మా! ఈ లోకంలో నన్ను ఒంటరిదాన్ని చేసి పోయావు. ఎలా బ్రతికేదమ్మా భయంకరమైన ఈ మను ష్యుల మధ్య" అంటూ చేతుల్లో ముఖం పెట్టుకుని కాసేపు ఏడ్చాను.

క్రమంగానే ఊరట కలిగింది.

శోభ సినిమానుంచి తిరిగేవచ్చే సమయమవుతోందని గ్రహించి నెమ్మదిగా వంట ప్రయత్నం మొదలుపెట్టాను. అన్నం ఉడికేసరికి శోభ వచ్చింది. భోజనాలయ్యాక—

"మనం మూఢ నమ్మకాలంటూ తీసిపారేస్తాంగానీ కొన్నింటిలో నిజముంటుంది" అంది శోభ.

"ఎందు కలాగంటున్నావ్?" అనడిగాను.

"ఖంగు మన్నట్లే అని మాయమైపోయిన నీ నిధిసంగతి మేము కలగజేసుకోవడం వల్లనే అది మాయమైపోయిందని నా అనుమానం."

నేను నవ్వి "అది నిధి అని ఎవరన్నారు? అసలు నా దొడ్లో నిధి ఉందని ఎందుకనుకుంటున్నావ్?" అనడిగాను.

"అంతకుముందు రోజు స్పష్టంగా విన్నశబ్దం మరుసటి రోజుకు మాయమెందంటే మరేకారణమూ తోచడంలేదు. నీ దొడ్లో నిధి గురించి నీకు చీమకుట్టినట్లయినా వున్నట్లు లేదు. ఎప్పుడో దక్కించుకున్నదానిలా నిమ్మకు నీరెత్తినట్లున్నావ్" అంది శోభ భావగర్భితంగా నా వంక చూస్తూ.

"కారణం చెప్పనా - నా దొడ్లో నిధి వుంటుందని నేననుకోవడం లేదు" అన్నాను.

"నిధి సంగతి నీ కంతగా తెలియదు. హక్కుదారులు కాని వాళ్ళ కది రాయీ, రప్పల్లా, పాముల్లా కనపడవచ్చు. అసలైనవాళ్ళ కంటికే అది ధనంలా కనబడుతుంది."

"ఎందువల్ల?"

"తమ వారసుల కందజేయవలసిందని కోరి ధనాన్ని భూమాతకు అప్పగించినప్పుడు; కేవలం వారసులకే అది

వుపయోగపడేలా చేయడం భూమాత బాధ్యత. ఆమె మహిమవల్లనే నేను చెప్పినట్లు జరుగుతుంది'' అంది శోభ.

''సరే నువ్వు చెప్పినవన్నీ నిజమే ననుకుందాం. అటు వంటప్పుడు నేను కంగారుపడి ఏం ప్రయోజనం? నేను నిధికి వారసురాలనైతే అది నాకు అప్రయత్నంగా లభించాలి. కానిపక్షంలో అదెల్లాగూ నా వశం కాదు'' అన్నాను.

''అలా కాదు. నీకేదైనా పెట్టె భూమిలో దొరికిందనుకో అందులో కేవలం చిల్ల పెంకులున్నాయనుకో. అంత మాత్రాన దాన్నవతల పారేయరాదు.''

అర్థమయింది నాకు. నాకేమైనా దొరికిందేమోనన్న అనుమానం శోభకు కలిగింది. అందుకా కారణం ఆమె ప్రయత్నించిన సమయానికి భూమిలో ఏ శబ్దం కాకపోవడంతో అందుకే ఆమె ఇల్లంతా శోధిస్తోంది. నేను అదోలా నవ్వి ''భూమిలో దొరికేదైతే కనీసం ఇత్తడి పెట్టయి వుండవచ్చు. పెట్టెలో చిల్ల పెంకులుంటే యేం? అవతల పారేయడానికి ఇత్తడి మాత్రం తక్కువ ఖరీదులో ఉందా?'' అన్నాను.

''అలాగని నేనలేదు. కానీ అందులో ఉండే చిల్ల పెంకుల విలువ నీకు తెలియదని చెబుతున్నాను'' అంది శోభ.

''సరే అలాంటిదేమైనా జరిగి నప్పుడు పెట్టెనాది చిల్ల పెంకులు నీవి. సరా?'' అన్నాను.

''సరే మరి మాట తిరక్కూడదు'' అంది శోభ. ఆ తర్వాత ఇద్దరం కూడా నవ్వుకున్నాం.

మర్నాడు శోభ లేని సమయం చూసి పొరుగింటి వెంకట్రావుకి భూమిలో నాకు దొరికిన నల్లరాతిని చూపించి

"ఇదేమైనా బంగారంలా కనిపిస్తోందేమో చూడు" అడిగాను అనుమానంగా.

ఎందుకంటే ఒకప్పుడు మా ఇల్లు కూడా పొరుగింటి వాళ్ళదే. ఆ విధంగా మా దొడ్లోని నిధికి వెంకట్రావు వారసుడయ్యే అవకాశముంది.

వెంకట్రావు కాస్త ఇబ్బందిగా ఆ రాతిని అందుకుని "బంగారమనుకుందామంటే కనీసం రంగైనా కాస్త పచ్చగా లేదు" అని అవతల పారేయబోయాడు.

"అయ్యో అలా పారేయకు దీన్ని బంగారంగా భావించి అందుకునే వాడెక్కడో ఈ భూ ప్రపంచంలో పుట్టి తిరుగుతున్నాడు మరి" అంటూ ఆరాతిని మళ్ళీ భద్రంగా అందుకుని పట్టుకుపోయాను. నా మాటల్లోని హాస్యం వెంకట్రావుకి అర్థమయ్యే అవకాశం లేదు పాపం!

10

శోభ తవ్వుతోంది. నేను మట్టి తీస్తున్నాను.

అప్పటికి దొడ్లో కొబ్బరి మొక్క కాక మరికొన్ని మొక్కలు పాతాం. ఒక వరుసలో నాడుగు గులాబులు వేశాం. వాటికి కొంచెం ప్రక్కగా కనకాంబరాలు... ఇవతల వంగనారు పాతాం. ఇంకా ధనియాలు, తోటకూర ఒకచోట పక్క పక్కగా వేశాం. ఒక పథకం ప్రకారం అన్నీ చేసుకుంటూ వస్తున్నాం.

ఇప్పుడు మామిడి మొక్క కోసం ఈ ప్రయత్నం. ఇందాకా నేను కొంతలోతు తవ్వాను. ఇప్పుడు శోభ తవ్వుతోంది. నేను మట్టితీస్తున్నాను. నేను మట్టితీసి "ఏదో గట్టిగా తగుల్తోంది మరో దెబ్బవేయ్" అన్నాను. శోభ గునపం పైకెత్తింది. నేలపై బలంగా దింపింది. ఖంగుమన్న శబ్దమైంది. ఆగిపోయిందామె.

ఇద్దరం జాగ్రత్తగా మట్టితీయసాగాము. 'శ్రమ వృధా' అన్న మాటలు ఆ పర్యాయం శోభ నోటినుంచి రాలేదు. ఆమె ముఖంలో ఉత్సాహం కనబడుతోంది. నేనామెకు సహాయం చేస్తున్నాను మట్టి తీయడంలో.

గునపాన్ని వుపయోగించి మొత్తంమీద ఒక వస్తువును బయటకు తీయగలిగాము. అది ఒక చిన్న ఇత్తడి పెట్టె.

శోభ చేతులు వణుకున్నాయి. నేను కుతూహలంగా చూస్తున్నాను. "ఇలాంటి పెట్టె భూమికి ఇంత తక్కువ లోతులో దొరుకుతుందని నే ననుకోలేదు." అంటూ శోభ పెట్టె తెరచి ఉలిక్కిపడి "చూడు ఇందులో ఏమున్నాయో" అంది.

నేను చూసి "చిల్లపెంకులు" అన్నాను.

"నీకూ అలాగే కన్పిస్తున్నాయా?" అంది శోభ నిరుత్సాహంగా.

"ఇదేనంటావా నిధి" అన్నాను చప్పగా. "మాట తప్పను. చిల్లపెంకులు నీవి ఇత్తడి పెట్టె నాది."

"అదేమిటి వసంతా చేతికి దక్కిన పెన్నిధి చూస్తే నీకు వేళాకోళంగా ఉంది" అంది శోభ అదోలా.

"వేళాకోళం కాదు. ఇదివరలో నువ్వూ, సుజాత అన్నా కలిసి తవ్వారు చూడు–నేనింట్లో లేనప్పుడు అదే రోజున నువ్వింట్లో లేనప్పుడు నేనూ అక్కడ తవ్వాను. ఓ నల్లరాయి దొరికింది. దాన్ని భద్రంగా దాచాను. ఈ రోజున చిల్లపెంకులు దొరికాయి. వీటిని ఆ రాతి పక్కన పోస్తాను. బహుశా నేను ఇంట్లో ఇంకో గది కట్టించుకోవాలేమో దొరికిన నిధులు దాచుకోడానికి. ఇంకా ఇలాంటి నిధులెన్ని దొరుకుతాయో ఏమిటో" అన్నాను.

శోభ ఆశ్చర్య పడింది. "అయితే నిధి గురించి నువ్వు వెదుకుతున్నావన్న మాట."

"భలే దానివే నా ఇంటి పెరట్లో నిధిమీద నాక్కాక పోతే నీ కుంటుందంటావా ఆసక్తి!" అన్నాను.

"అయితే నిధి పెరట్లో వుందని నీకు తెలుసా?" అంది శోభ.

"ఉందని తెలియదు కానీ ఇలాంటి సంఘటనలు జరిగి నప్పుడు ఉందేమోనని ఆశ కలుగుతూంటుంది" అన్నాను.

శోభ పరీక్షగా చిల్లపెంకుల వైపే చూస్తోంది. "వీటిని అశ్రద్ధ చేయకూడదు. ఇవి మామూలు చిల్లపెంకులు కాదు ఇత్తడి పెట్టెలోని చిల్లపెంకులు" అంది సాలోచనగా.

"అందుకే అవి నీకే ఇచ్చేస్తున్నాను. పెట్టెమాత్రం నాది-మరిచి పోకూడదు" అన్నాను.

"వీటికి అసలు వారసులెవరో ప్రయత్నించి తెలుసు కోవాలి" అని శోభ అంటూంటే వస్తూన్న నవ్వు నాపు కుని మరో ప్రక్కకు తిరిగాను.

11

నే ననుకున్నది జరగలేదు. శోభ ఇంకా నాతోపాటే నా ఇంట్లోనే ఉంటోంది. చిల్లపెంకులు మాత్రం భద్రంగా దాచుకుంది. ఒకరిమీద ఒకరికి ఎటువంటి అనుమానా లున్నా మా ఇద్దరి స్నేహం మాత్రం నానాటికీ బలపడు తోంది. ఒకరంటే ఒకరికి ఇష్టం పెరుగుతోంది.

ఒక రోజున నేను శోభను అడిగాను. "వివాహ విష యంలో నువ్వు సర్వస్వతంత్రురాలి వన్నావు. నిన్ను మనసారా ప్రేమించిన వ్యక్తి ఒకడున్నాడు. అతగాడు సర్వస్వతంత్రుడు. మీ ఇద్దరి వివాహానికీ ఇంకా ఆలస్య మెందుకు?"

శోభ సిగ్గు పడింది వివాహం ప్రసక్తి తీసుకు వచ్చి నందుకు. కానీ కాస్త మెల్లగా అంది. "వివాహ మయ్యేక నేను మరి ఉద్యోగం చేయను. ప్రస్తుతం అతని ఉద్యోగం చిన్నది. తన ఒక్కడి సంపాదనతో ఒక చిన్న సంసారాన్ని కంఫర్టబుల్ గా ఈదగల స్థాయికి తన సంపాదన పెరిగే దాకా సన్నాగలసిందిగా అతను కోరాడు. ప్రస్తుతం అత నా ప్రయత్నాల్లో వున్నాడు."

"ఏమిటి ఎక్కడైనా నిధి కొడుతున్నారేమిటి మీ రిద్దరూ కలిసి" అన్నాను కాస్త డైరెక్టుగా.

"అవుననుకో. లేవనుకున్న చెల్లెలు అతనికి, నీ అంత అందమైన ఆడపడుచు నాకు దొరికితే అదే పెద్ద నిధి" అంది శోభ.

"కాని నా దగ్గర మాత్రం ఏ నిధీ లేదు మరి', అన్నాను.

"దొరకద్దని లేదుగదా దొరికితే మాకిస్తావా?"

"అమ్మో నా నిధి నాది లేకపోతే కాబోయే మావారిది కానీ అన్నావదినెల కెందుకిస్తాను!" అన్నాను చిలిపిగా.

శోభ నవ్వి "కాబోయే వారికి నిధి కట్టబెట్టాలని చూస్తున్నావు. నీకంటె నిధి ఎందుకమ్మా మీ ఆయనకి" అంది.

"అలాగే సుజాత అన్న అనుకుంటే మీ వివాహం ఇంకా కాకుండా ఉండేదా?"అన్నాను జవాబుగా. శోభ మరి మాట్లాలేదు.

నేను మళ్ళీ అన్నాను "శోభా నువ్వెందుకు నా జీవి తంలో ప్రవేశించావో నాకు తెలియదు. కానీ భయంకర మైన ఒంటరితనం నుంచి నన్ను రక్షించి నా జీవితంలో

ఉల్లాసాన్ని ప్రవేశ పెట్టావు. నీకు నేను సర్వదా కృతజ్ఞురాలిని.''

శోభ ఇంకా మాట్లాడలేదు. ''ఒంటరి ఆడదాన్ని నాకు నిజంగా పెద్ద నిధి దొరికిందనుకో అనుభవించడానికి కాలకాలం బ్రతికగలనంటావా?'' అనడిగాను మళ్ళీ నేను.

''అదేం అనుమానం_అసహ్యంగా'' అంది శోభ.

''ఎందుకో నాకు భయంగా ఉంది. నా పెరట్లో నిధి ఉందో లేదో నాకు తెలియదు. కానీ కొంతమంది ఇతరులకా అనుమానముండి వెతుకుతున్నారని నేను గ్రహించాను. వాళ్ళకు ఎందుకా అనుమానం వచ్చిందో మాత్రం నాకు తెలియకుండా ఉంది.''

శోభ తమాషాగా నవ్వి ''ఉదాహరణకు నీ అనుమానం నా మీదనే ఉన్నదనుకో. డబ్బుకోసం హత్యల వరకూ వెళ్ళేటంత ధైర్యం ఉన్న మనిషిగా నేను కనబడుతున్నానా? ఏదో సామాన్య మానవురాలిని, ఉంటే కాస్త నీ డబ్బు మీద ఆశ ఉండొచ్చు'' అంది.

శోభ మాటల్లో నాకు ఎన్నో అర్థాలు గోచరించాయి. నేనామె మన స్తత్వాన్నీ, ఆమె మనసులోని ఉద్దేశ్యాన్నీ ఇంకా సరిగా అంచనా వేయలేక పోతున్నా ననే చెప్పాలి.

శోభ నా వంక ప్రేమగా చూసి ''నాకు తెలీకడుగుతానూ_ నీ పెరట్లో నిధి వుందని నీకు తెలీదూ'' అంది.

''ఎలాగని అనుకోను? ఈ ఇల్లు అమ్మ కొన్నది. అందువల్ల మా పూర్వీకులెవరైనా పెరట్లో నిధి పాతిపెట్టి వుంచే అవకాశం లేదు. అమ్మ నా కోసం నిధిని పెరట్లో పాతిపెట్టి ఉంచగలిగేటంత ధనవంతురాలుకాదు.

ఎన్నో శ్రమలకోర్చి నన్ను పెంచి పెద్ద చేసింది అమ్మ. అటువంటప్పుడు పెరట్లో నిధి ఉంటుందని నే ననుకునే అవకాశ మెక్కడిది?"

"ఈ ఇల్లు కొనేముందే మీ అమ్మకు ఈ ఇంట్లో నిధి వున్నదని తెలిసుండవచ్చును. అందుకే ఆవిడ ఈ ఇల్లుకొని ఉండవచ్చును. పెరట్లో నిధి ఉన్నట్లుగా ఎన్నడు మీ అమ్మ నీకు చెప్పి వుండ లేదా?" అనడిగింది శోభ.

నేను కాస్త సూటిగానే శోభవంక చూస్తూ ఇలా అడిగాను. "శోభా మా పెరట్లో నిధి వుందని మా అమ్మకు తెలిసే అవకాశమున్నట్లు కేవలం ఊహించి తెలుసుకోవడం సాధ్యం కాదు. నీ ప్రశ్నను బట్టి మా అమ్మకు పెరట్లో నిధి ఉన్న విషయం తెలుసునన్న సమాచారం నీకు ఖచ్చితంగా అంది వుండాలనే నే నూహించుకో గలుగు తున్నాను. ఇన్నాళ్ళ మన స్నేహాన్ని పురస్కరించుకుని ఈ నిజాన్ని నాకు చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాను. చెప్ప గలవా?"

"తప్పక చెబుతాను. మా ఆఫీసులో కొలీగా ఒకా మెకు ఒంట్లో సరిగా లేక జనరల్ హాస్పటల్ లో జాయిన్ అయింది. ఆమెను చూడ్డానికి నేను వెళ్ళాను. అప్పుడు మీ అమ్మ ప్రాణాపాయ స్థితిలో వున్నది. డాక్టర్లు అను కోని పరిస్థితి అనుకుంటూ కంగారు పడుతున్నారు.

ఆ సందర్భంలో ఆవిడ నీ పేరు కలవరించి పెరట్లో నిధి వుంది కదమ్మా నేను లేకపోయినా నువ్వు సుఖపడతావు అంటూ కలవరించింది. ఆవిడ మాటలు నే నొక్కర్తినే శ్రద్ధగా ఆసక్తితో విన్నాననుకుంటాను. అటువంటి కలవ రింతలూ, పలవరింతలూ అక్కడి డాక్టర్లకూ, నర్సులకూ మామూలే కదా.

ఆ పరిస్థితుల్లో నేనామె దగ్గరకు వెళ్ళాను. ఒక నర్సు "కూతురికోసం కలవరించిపోతోంది, మగతలో వుంది. ఒక్కసారి అమ్మా అని పిలిచి ఆవిడ చేతిలో చేయివేసి చూడ'మని రిక్వెస్టు చేసింది.

నేనలా చేయగానే ఆవిడ నా చేతిని బలంగా పట్టుకుని "నీకోసం పెరట్లో పెద్ద నిధి వుంచానమ్మా! తీసుకుంటావు కదూ తప్పక తీసుకుని ఇంతకాలం స్వార్థంతో నిన్ను బాధ పెట్టిన నీ తల్లిని క్షమిస్తావు కదూ" అంది. ఆ క్షణంలో నాకు కళ్ళనీళ్ళు తిరిగాయి. ఆవిడ బలవంతంగా కళ్ళు తెరవడానికి ప్రయత్నిస్తోంది. తలచుకుంటే ఆ దృశ్యం నా కళ్ళముందు భయంకరంగా మెదుల్తోంది.

నా చేతిని పట్టుకునే నన్ను తన కూతురిగా భావిస్తూనే ఆవిడ నా కళ్ళముందే మరణించింది. ఆవిడ నీ తల్లి అని నీ ఇంట్లో అడుగుపెట్టిన రోజునే తెలుసుకోగలిగాను."

"ఒక అపరిచితురాలు నీకు తన ఇంట్లో నిధి వుందని విచిత్ర పరిస్థితుల్లో చెప్పడమూ, నేను నీ స్నేహితురాలు సుజాతను ముమ్మూర్తులా పోలి వుండడమూ, అనుకోకుండా నువ్వు నా యింట అద్దెకు ప్రవేశించడమూ, నేను లేని సమయంలో మరో పురుషుడి సాయంతో పెరట్లో గోతులు తవ్వడమూ ఇవన్నీ కాకతాళీయంగా జరగడం తమాషాగా లేదూ!" అన్నాను.

శోభ నవ్వి "అదే నేనూ నీతో అందామనుకుంటున్నాను. ఒకోసారి నిజాలు కల్పనకు మించి తమాషాగా వుంటాయి" అంది.

"నిజమే కొంతమంది కల్పనలను నిజాలుగా నమ్మించగలరు" అని, "శోభా నువ్వు అదృష్టవంతురాలివి. అమ్మ చివరి క్షణాల్లో అక్కడ వున్నావు. నాకా అదృష్టం

దొరకలేదు. నిజంగా ఏదైనా నిధి నా వశమై నా చేతుల్లో హక్కు వుంటే నీకు అందులో సమభాగం ఇవ్వాలనుంది' అన్నాను.

"చాలా థాంక్స్. కానీ నిధి నీ వశం కావడానికి నువ్వు సరైన ప్రయత్నాలేమీ చేయడం లేదు" అంది శోభ ముక్తసరిగా.

"దొరకవలసిన నిధి మనకు దొరకనే దొరికింది. కానీ అందులో అన్నీ మనకు చిల్లపెంకుల్లా కనపడుతున్నాయి" అన్నాను.

"నాకు తెలుసు వసంతా నన్ను వెర్రిబాగులదాన్ని చేయడానికి నువ్వే అక్కడ అది పాతిపెట్టావని" అంది శోభ.

ఉలిక్కిపడ్డాను. శోభ మనసులోంచి నిధి గురించిన ఆశలను తొలగించడం కోసం నేనా పని చేసిన మాట వాస్తవం. కేవలం నిధి కోసమే ఆమె నాతో స్నేహం చేసి వున్నట్లయితే అంతటితో నన్ను వదిలిపెడుతుందనుకున్నాను. కానీ అలా జరగలేదు.

నా అభిప్రాయంలో సుజాత అన్న చాలా తెలివైనవాడు. అతనే ఈ విషయం వూహించి ఆమెకు చెప్పి వుండాలి. బహుశా నా ఇంట్లో జరిగే ఆసక్తికరమైన ప్రతి విషయం గురించీ ఇద్దరూ చర్చిస్తూ వుండివుండాలి.

నేను శోభ వంక చూసి "అయితే నీకు అన్నీ తెలిసిపోయాయన్న మాట. ఇంక మనం నిధి గురించి గట్టి ప్రయత్నాలు చెయ్యవలసి వుంది" అన్నాను.

12

మా ఇంటికి వెంకట్రావు తల్లి రాస్త తరుచుగానే రావడం జరుగుతోంటుంది.

ఆ రోజు మొదటిసారిగా పెరట్లో మేము తీసుకొచ్చిన మార్పులు చూడ్డానికి ఆవిడ కుతూహలపడింది. నేనూ శోభా ఆవిడను పెరట్లోకి తీసుకెళ్ళాం. మేము చాలా అందంగా దొడ్డిని తయారు చేశామని ఆవిడ మెచ్చుకుంది.

ఒకోసారి దొడ్డంతా కలయ తిరిగి హఠాత్తుగా "అమ్మా వసంతా దొడ్లో ఎక్కడా తులసి మొక్క కన పడదేం? మీ అమ్మ ఉన్నప్పుడు రోజూ భక్తిగా తులసికి పూజ చేసేదనుకుంటాను" అంది.

హఠాత్తుగా నాకు గుర్తుకొచ్చింది. అమ్మ స్నానం చేసి రోజూ వుదయం తులసి మొక్కకు పూజ చేసేది. ఏడాది క్రితం వరకూ దొడ్లో తులసి కోట మట్టితో మెత్తినది వుండేది. ఎందుకో అమ్మ ఆ కోటను ఎత్తేసి మొక్కను మామూలుగా భూమిలో పాతింది. రోజూ పూజలు మాత్రం మానలేదు.

మనకు నిధి నిక్షేపాలను ఈ తులసి మొక్కే దారి చూపిస్తుందమ్మా అంటూండేది. అప్పట్లో ఆ మాట అర్థం నేను సరిగా గ్రహించలేదు. ఇప్పుడు నాకు అందులో ఏదో అర్థముందనిపించసాగింది.

సరైన సంరక్షణ లేక అమ్మ పోయిన కొద్దివారాలకే ఆ మొక్క ఎండిపోతే నేను ఎన్నో పూజలు చేసిన అమ్మను అకాల మరణం నుంచి తప్పించలేక పోయిన ఆ మొక్కను పీకి అవతల పారేశాను. బహుశా ఆ మొక్క క్రింద నిధి వున్నదేమో! ఆ మొక్క వుండే స్థలం నాకు బాగానే గుర్తుంది.

"ఎండిపోతే పీకి అవతల పారేశానండీ" అని ఆవిడకు చెప్పినప్పటికీ నా మనసంతా ఏవేవో వూహల్లోకి జారి పోతోంది.

"ఎంత పని చేశావమ్మా తులసి అంటే ఇంటికి ఇల వేల్పు. రేపు నేను నీకో మొక్క పంపిస్తాను వేసుకో. పూజ చేసుకున్నా చేసుకోకపోయినా రోజూ కాసిని నీళ్ళు మాత్రం పోస్తూండు" అంది.

ఆవిడ వెళ్ళిపోయాక నేను శోభతో "నిధి ఆచూకీ దొరికింది" అన్నాను.

"బహుశా తులసి మొక్క కింద వుండి వుంటుందను కుంటున్నావు కదూ" అంది శోభ సాలోచనగా.

"కానీ ఆ మొక్క ఎక్కడుండేదీ ఇప్పుడు నాకు గుర్తు లేదు" అన్నాను.

శోభ ఒక్క నిముషంపాటు ఏమీ మాట్లాడలేదు. ఆ తర్వాత ఏదో గుర్తుకు వచ్చినదానిలా—"అన్నట్లు మరిచే పోయాను నా జాకెట్లు కుట్టేశాననీ ఈ వేళ వచ్చి తీసుకు పోవచ్చుననీ బట్టలు కుట్టే జానకమ్మ తనకు చెప్పినట్లు ఆఫీసులో నా కొలీగ్ సుమిత్ర చెప్పింది. సాయంత్రం ఆఫీసునుంచి వచ్చేటప్పుడు తెచ్చుకుందామనుకుని మర్చి పోయాను. ఇప్పుడు వెళ్ళి తెచ్చుకుంటాను. నువ్వు కూడా వస్తావా?" అనడిగింది.

శోభ కావాలనే నాకా అవకాశం కల్పించిందో లేక నిజంగా తనకు పని వుందో తెలియదు కాని, నేనుమాత్రం ఈ అవకాశాన్ని జారవిడవదల్చుకోలేదు. "ఆఫీసు నుంచి వచ్చి మళ్ళీ బయటకు వెళ్ళాలంటే ఈ రోజెందుకనో బోరుగా వుంది" అన్నాను.

శోభ నన్ను బలవంతం పెట్టలేదు. ఆమె వెళ్ళిన తర్వాత అయిదు నిమిషాలు మాత్రం ఆగాను. ఆ తర్వాత చకచకా దొడ్లోకి వెళ్ళాను.

జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తూ ఒకప్పుడు అమ్మ పూజలు చేసే తులసి మొక్క పాతబడ్డ ప్రదేశాన్ని గుర్తించాను. అదృష్ట వశాత్తూ గునపం ఇంట్లోనే వుంది. తీసుకు వచ్చి త్రవ్వడం మొదలు పెట్టాను. చేతులు వణుకుతున్నాయి. ఆశ, ఉద్రేకమూ కలిసిన వింత సమ్మిళిత భావాలు మదిలో మెదులుతున్నాయి. నేను ఇంకా ఎంతో త్రవ్వకుండానే వీధి తలుపు తట్టిన చప్పుడయింది.

ఎవరై వుంటారు? శోభా! జానకమ్మ ఇంటికి వెళ్ళి రావడానికి కనీసం ముప్పావు గంట పడుతుంది. ఏమైతే నేం నేను త్వరగా మట్టి మళ్ళీ కప్పేసి గునపం లోపల పెట్టి చేతులు కడుక్కుని తలుపు తీయడానికి వెళ్ళాను.

వచ్చినది శోభే. "జానకమ్మ సినిమాకు వెడుతూ దారిలో ఎదురైంది" అంది శోభ.

శోభ పథకం నాకర్థమైంది. చాలా తెలివిగా ఆమె నిధి వున్న స్థలాన్ని తెలుసుకో గలిగింది? పెరటి వైపుకు వచ్చి నా చర్యలను ఆమె పెరటి తలుపు ద్వారా చూసి వుండే అవకాశముంది.

నాకు భయమూ, కోపమూ బెంగా వగైరా రకరకాల భావనలు కలిగాయి. కానీ నిస్సహాయురాలిని. ఆ పరిస్థితిలో శోభను చేయిదాటనిచ్చి ఆమె ప్రియుడితో సహా నిధి మీద దండయాత్ర చేయడానికి అవకాశమివ్వకూడదనిపించింది.

అందుకే ఆమెతో "మంచి పనే జరిగింది పద. నిధి కోసం ప్రయత్నిద్దాం" అని ఆమెను తీసుకుని దొడ్లోకి వెళ్ళాను. ఇద్దరం తవ్వకం మొదలు పెట్టాం—ఇందాక నేను తవ్విన చోటనే.

నిజానికి మేము ఏంతో లోతు తవ్వలేదు. ఖంగుమన్న

శబ్దం వినబడింది. మరికొంత ప్రయత్నం మీద ఒక చిన్న ఇత్తడి పెట్టెను బయటకు తీశాం.

మరుక్షణంలోనే నా తల మీద ఏదో వస్తువు బలంగా పడినట్లనిపించింది. నా తల బరువెక్కింది. ఆ తర్వాత స్పృహ తప్పిందనుకుంటాను.

స్పృహ తప్పే ముందు "దొంగ-దొంగ" అన్న శోభ కంఠం నెమ్మదిగా నా చెవుల బడింది.

13

నాకు ఎదురుగా శోభ కనపడింది. నేను కళ్ళు విప్పగానే శోభ ముఖంలో ఆనందం కనబడింది. "ఎలా వుంది నీకు?" అనడిగింది.

నాకు ఇంకా తల కాస్త బరువుగా వుంది. జరిగినది గుర్తు చేసుకోడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాను. నెమ్మదిగా గుర్తుకు వస్తోంది. నేనూ శోభా పెరట్లో నిధి కోసం తవ్వడమూ, ఒక ఇత్తడి పెట్టెను వెలికి తీయడమూ, ఎన్నో ఆశలతో నేనా ఇత్తడి పెట్టె వంకే చూస్తూ ఉండటమూ. అంతే. ఆ తర్వాత మళ్ళీ యిప్పుడు నా ఎదుట శోభ!

"అసలేం జరిగింది? నేనిక్కడి కెలా వచ్చాను?" అనడిగాను.

"మనం నిధి కోసం ప్రయత్నించి విజయం పొందిన సందర్భంలో ఎలా వచ్చాడో ఒక దొంగ వెధవ నీ తల మీద బలంగా కొట్టి నేనాశ్చర్యంలోంచి తేరుకునేలోగా నిధి వున్న యిత్తడి పెట్టెను బట్టుకుని పారిపోయాడు. తక్షణ కర్తవ్యంగా నాకు నిన్ను హాస్పిటల్లో జేర్చడం తప్ప మరేమీ కనబడలేదు. అప్పట్నించీ నేను ఇక్కడే ఉండి నీకు స్పృహ రావడం కోసం ఎదురు చూస్తున్నాను.

అదృష్టవశాత్తూ నీకు తగిలిన దెబ్బ బలమైనది కాదట" అంది శోభ నిట్టూరుస్తూ.

నా కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి "అయితే నిధి చేజారి పోయిందన్న మాట" అన్నాను బాధగా.

"అవును. నేను దగ్గిరుండి కూడా నీకు సహాయపడ లేకపోయాను" అంది శోభ దిగులుగా.

కానీ నాకు బాగా అనుమానంగా ఉంది. నా నిధి మాయం కావడంలో శోభది ప్రధానపాత్ర అని. కానీ ఆశ్చర్యమేమిటంటే నిజంగా ఇంటి పెరట్లో నిధి వుండ డమూ, అమ్మకు ఆ విషయం తెలిసి వుండడమూ, తులసి మొక్క కింద అమ్మ నిధిని వుంచిందని ఖచ్చితంగా తెలిస్తే నేను అంత తొందరపడి శోభకు దొరికిపోయేలా ఆ ప్రయత్నం చేసి వుండేదాన్ని కాదు.

నేనూ, శోభా కలిసి త్రవ్వి పెట్టెను ఒకదానిని వెలికి తీయగలిగినప్పుడు నాకు కలిగిన ఆనంద మింతా అంతా కాదు. అయితే ఆ సమయంలో మరొకరు మా ఇంట్లో జొరబడే అవకాశమూ లేదు.

సుజాత అన్నకు శోభ ఏ సమాచారమైనా అందచేసే అవకాశం సాయంత్రం వున్నదని నాకు తోచడంలేదు.

శోభ బయటకు వెళ్ళే నెపంతో దొడ్లో నేను నిధి కోసం ప్రయత్నం చేసే అవకాశమిచ్చి తను పెరటి వైపుకు వచ్చి నా చర్యలను గమనించి నేను శాస్త్రవ్వకం మొదలు పెట్టగానే వచ్చి తలుపు తట్టి వుంటుం దని నా వూహ. అయితే ఆ తర్వాత మరో వ్యక్తి వచ్చిన అలికిడి కాలేదు.

ఇప్పుడు నాలో మరో అనుమానం రేకెత్తుతోంది. నన్ను శోభే కొట్టి వుంటుంది. తర్వాత విషయం పోలీసుల

వరకూ పోకుండా వుండడం కోసం, పోయినా తన మీద అనుమానం రాకుండా వుండడం కోసం ఆమే నన్ను స్వయంగా హాస్పిటల్ లో జేర్చింది.

“శోభా, ఏమాత్రం వీలుపడ్డా నీకు నా విధిలో భాగమిస్తానని ఓసారి నీతో అన్నాను. కానీ నిధి నీ చేతుల్నించి నా చేతులదాకా రాలేదు. అమ్మకు నిధి పాతిపెట్టేటంత సంపద ఎక్కడిదో నాకు తెలియదు. కానీ అది ఆమె కేవలం నాకోసం సంపాదించింది. కేవలం నాకు మాత్రమే ఉపయోగ పడాలనే అభిప్రాయంతో దాన్నామె భూస్థాపితం చేసింది. భూమాత ప్రభావం వల్ల అది ఏ నీబోటిగాళ్ళ చేతుల్లోనో పడి చిల్ల పెంకుల కిందో, మరే విధంగానో కనపడితే తిరిగి దానిని నిధిగా మార్చడానికి నేనున్నానని గుర్తుంచుకొంటేచాలు. అది ఒకవేళ నీ చేతిలోనే ఇంకా వుండి వున్నట్లయితే ఏవాటా కోరకుండా నీకు నిధిగా మార్చి పెడతాను. అమ్మ కష్టార్జితం ఎవరికీకాకుండా వృథాగా పోకూడదు” అన్నాను.

అప్పటికి నాకు దుఃఖం ముంచుకురాగా రెండు చేతులూ ముఖానికి కప్పుకొని ఏడ్చాను.

నాకు తెలుసు. నేనిప్పుడు పూర్తిగా నిస్సహాయురాలిని. తెలిసి కొరివితో తలగోక్కున్నాను. ఇంతకీ నా రాత అలావుంది. అమ్మే నాతో తను ఫలానా చోట నాగురించి నిధిని పాతానని చెప్పి వుంటే నాకీ కష్టాలే వుండి వుండేవికాదు.

14

మర్నాడుదయమే నేను తిరిగి ఇంటికి వచ్చేశాను.

తగిలిన దెబ్బ ఏమాత్రమూ ప్రమాదకరమైనది కాదని డాక్టరు అన్నప్పుడే అది శోభ లాంటి బలహీనురాలు

కారణంగా తగిలిన దెబ్బ అని ఊహించగలిగాను. నేనూ బలహీనురాలినే కావడం వల్ల నాకు ఆమాత్రం దెబ్బకే స్పృహతప్పి వుండాలి. నేను స్పృహతప్పి పడిపోతు న్నట్లు శోభ గుర్తించి వుంటుంది.

అందుకే ఎవరో ఇతరులు నన్ను కొట్టారన్న భ్రమ కలిగించడం కోసం నెమ్మదిగా దొంగ అనరిచి వుంటుంది.

ఆఫీసుకి సెలవు పెట్టి ఇంట్లోనే వుండి పోయాను. శోభ వుంటాననా్న వద్దని ఆఫీసుకి పంపించేశాను. ఒంట రిగా ఆలోచిస్తూ మంచం మీద పడుకుంటే ఎప్పుడో తెలియకుండా నిద్ర పట్టేసింది.

మెలకువ వచ్చేసరికి ఎవరో తలుపు తడుతున్నారో లేక ఎవరో తలుపు తట్టడంవల్ల మెలకువ వచ్చిందో ఖచ్చితంగా చెప్పలేను కానీ లేచి వెళ్ళి తలుపు తీశాను.

మొట్టమొదటిసారిగా నేను శోభనూ,సుజాత అన్ననూ కలిపి చూశాను. సుజాత అన్న చేతిలో ఒక సంచీ వుంది. ఇద్దరు మౌనంగా లోపలకు ప్రవేశించారు.

నేను తిరిగి తలుపు వేయడమేమిటి, శోభ నా కాళ్ళ మీద వాలిపోయి "ఒక వుత్తమ స్నేహితురాలిని మోసం చేయాలనుకున్నందుకు నన్ను క్షమించగలవా?" అంటూ ఏడ్చింది.

శోభ ఏడవడం నాకు విపరీతంగా ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిం చింది. కారణం సరిగా ఊహించలేక పోయాను. రెండు చేతులతో ఆమెను పైకి లేవనెత్తుతూ మరో నాటకానికిది నాందీ ప్రస్తావన కాదుకదా, అనుకున్నాను.

ముగ్గురం మౌనంగా నా గదిలో ప్రవేశించి తలో కుర్చీలో కూర్చున్నాం. సుజాత అన్న మౌనంగా తనచేతి సంచి లోంచి ఏదో బయటకు తీసి మౌనంగా నాకు అందిం

చాడు. నా కళ్ళు మెరిశాయి. నా మదిలో ఎన్నో ఆలోచనల తరంగాలు వువ్వెత్తున వుబికాయి.

అది నిన్న సాయంత్రం పెరట్లో నేనూ శోభా కలిసి కనుగొన్న పెట్టె. అంటే నే నూహించిన విధంగానే జరిగిందన్న మాట. శోభ ఈ దొంగతనంలో ప్రధాన పాత్ర వహించిందన్న మాట. అయితే ఆ పెట్టె తిరిగి నాదగ్గర కెందుకు తీసుకొచ్చేరు? పెట్టెలో ఏముంది చిల్ల పెంకులా, లేక తేళ్ళు పాములా, లేక...

వణుకుతున్న చేతులతో నేను పెట్టె తెరిచాను. పెట్టెలో కనపడ్డవి నన్ను అమితంగా ఆశ్చర్య పరిచాయి. అన్నిటి కంటె పైన వున్న కాగితం ఒక నవలలోంచి చింపబడ్డ మొదటి పేజీ. ఆతర్వాత....

15

"నేను, రుక్మిణిని ప్రేమ వివాహం చేసుకోవడం ఇంట్లో ఎవరికీ ఇష్టంలేదు. అకారణంగా నేను ఆ స్తికీ, రుక్మిణికీ - మనసులో పోటీ పెట్టవలసి వచ్చింది. రుక్మిణి నెగ్గింది. ఆస్తి వదులుకుని స్వతంత్ర జీవితం ప్రారంభించాను.

అదృష్టం కలసిరాగా రెండు సంవత్సరాలలో నే పైకి రాగలిగాను. రుక్మిణి అదృష్టంతో నన్ను గొప్పవాణ్ణి చేయసాగింది. నేను స్వయంకృషితో పైకి రావడం చూసి ఆ స్తి వదులుకోవడంతో అధోగతికి పోతాననుకున్న నమ్మకం నిజంకాని కారణం వల్ల నేమో, అమ్మా, నాన్న నన్ను తిరిగి ఆదరించారు.

ఆ ఆదరణలోని మర్మం నేను తెలుసుకోలేక పోయాను. రుక్మిణిమీద నా తలిదండ్రులకు పగ వుంటుందని ఊహించ లేక పోయాను. తలిదండ్రులు చెప్పిన అబద్ధపు మాట

లనూ, చూపిన తప్పుడు సాక్ష్యాలనూ నమ్మి నా జీవిత భాగ్యలక్ష్మి, అర్ధాంగీ అయిన రుక్మిణి శీలాన్ని అనుమానించ గలిగేటంత నీచపు స్థాయికి దిగజారిపోయాను.

రుక్మిణి అభిమానవతి. నా అనుమానాన్ని అతికష్టం మీద మొట్ట మొదటిసారి ఆమె ముందు బయట పెట్టి నపుడు ఆమె దెబ్బతిన్న పులిలా నావంక చూసింది. ఆ సమయంలో ఆమె అన్నమాటలు నేను జీవితంలో మరచి పోలేను.

"మీకు సంబంధించి నంతవరకు ఈ రుక్మిణి చచ్చి పోయింది. ఇంత అసత్యకరమైన, అవమానకరమైన అను మానం మనసులో పెట్టుకున్న భర్తతో నేను కాపురం చేయలేను. కానీ ఈలోకానికి సంబంధించి నంత వరకు రుక్మిణి చావలేదూ, చావదు. భర్త పంచన లేకుండా స్వచ్ఛమైన జీవితాన్ని నడపగలనని ఋజువు చేస్తాను. కానీ మళ్ళీ మీ కళ్ళ పడను."

అవే రుక్మిణి చివరి మాటలు. ఆమె ఇల్లు వదిలి వెళ్ళి పోయాక అతి స్వల్పవ్యధిలోనే నాతప్పూ, పొరపాటూ నాకు తెలిసి వచ్చాయి. అయితే అప్పటికే సమయం మించి పోయింది.

ఒక పర్యాయం పేపర్లో ప్రకటనవేస్తే సమాధానంగా రుక్మిణి వద్ద నుంచి, తనను వెదికే ప్రయత్నాలు చేస్తే చూడగలిగేది తన శవాన్ని మాత్రమేనని వుత్తరం వచ్చింది.

రుక్మిణి గురించి నేనేమీ తెలుసుకోలేక పోయినా నా గురించి ఆమె తెలుసుకుంటూనే వుంది. అడపాతడపా ఆమె నాకు త్తరాలు రాసేది.

ఒక సంవత్సరం క్రితం ఆమె నాతో ఫోన్‌లో కూడా మాట్లాడింది. ఇంతకాలం భార్యను మరచి పోకుండా వున్నందుకి, మరో వివాహం చేసుకోనందుకు నన్నభినందించింది. కన్న కూతురి భవిష్యత్ బంగారం చేయాలన్న బలహీనత తనను మళ్ళీ నా దగ్గరకు చేరుస్తుందేమోనని భయపడుతున్నానని చెప్పింది. తన సచ్ఛీలతకు ముమ్మూర్తులా తండ్రినే పోలివున్న తన బిడ్డే సాక్ష్యమని అంది.

తనకు అర్ధాంతరపు చావువస్తే మాత్రం తన కూతురిని ఆదరించమనీ, నా కూతుర్ని నేను గుర్తుపట్టడానికి కొన్ని సాక్ష్యాలను వుంచుతాననీ చెప్పింది. అయితే నువ్వు నా దగ్గరకు రావాలని నేను బాధగా అడగ్గా సమాధానంగా టెలిఫోన్ నిట్టూర్పూ ఆపైనక్లిక్ మన్నశబ్దమూ వినిపించాయి. ఆతర్వాత ఈ రోజు ఈ విధంగా నా చిట్టి పాపను చూడడం జరిగింది..."

ఆపైన ఆయనకు మాటలు పెగల్లేదనుకుంటాను, మరి మాట్లాడలేక పోయారు.

ఎవరూ లేరనుకుంటున్న నేను తండ్రి స్థానంలో నిలబడి వున్న ఆ అమృతమూర్తిని చూస్తూ సంతోషం, దుఃఖం వగైరా విచిత్ర సమ్మేళన భావాలతో సతమతమౌతున్నాను.

కానీ అమ్మకథ నాకు బాగా ఇప్పుడర్థమైంది. అభిమానంతో, పట్టుదలతో ఇల్లు వదిలి సంపదలకు దూరమైనా ఎన్నడూ వాటి గురించి బాధ చెందలేదు. ఏ పరిస్థితుల్లోనూ తన పట్టుదలను సడలించుకోలేదు.ఎదుగుతున్న కూతుర్ని చూసినప్పుడల్లా ఆమెకు బాధగా వుంటూండేది. నిధిపేరిట ఆమె భర్తకు, తనకూ సంబంధించిన ముఖ్య

గుర్తులూ, నాకు సంబంధించిన ముఖ్య గుర్తులూ, తన జీవితవివరాలూ, తను సంతకం చేసిన నా ఫోటోలూ ఒక పెట్టెలో భద్రంగా దాచి వుంచింది. ఆమె ఎంత పకడ్బం దీగా ఏర్పాట్లు చేసిందంటే వేరెవ్వరూ నా పేరుతో ఆ నిధిని వశం చేసుకోలేరు.

శోభా, సుజాత అన్నా పెట్టెలోని విశేషాలూ, వివరాలూ, చూసి అది నిధికాదనీ, కేవలం నాకు మాత్రమే ప్రయోజనకారి అనీ గ్రహించి, చేసిన తప్పుకు పశ్చాత్తాప పడి నా దగ్గరకు తిరిగి వచ్చారు. పెట్టెలో గత పది పదిహేను సంవత్సరాలుగా తనభర్త చిరునామా వివరాలు రాయబడి వున్నాయి. సుజాత అన్న ఆ చిరునామా వ్యక్తి వద్దకు నన్ను చేర్చడానికి సహాయపడ్డాడు.

అమ్మ మాటలూ నిజమయ్యాయి. ఆమె నాకోసం దాచి పెట్టిన నిధి నన్ను అపార సంపదలకు ఏకైక వారసురాల్ని చేసింది. అమ్మ దానిని ఏ ఉద్దేశ్యంతో నిధి అని పిలిచిందో నాకు తెలియదు కానీ నిజంగా దానికి నిధి అన్న పేరు తగును. ఎందుకంటే అది నాచేయి దాటి పోయినా చివరకు నాకు తప్ప మరెవ్వరకూ వుపయోగపడ లేక పోయింది.

కొత్త జీవితం ప్రారంభించేక నాకు అమ్మ చేసిన పెద్ద పొరబాటు అర్థమయింది.

అభిమానానికీ, పట్టుదలకూ ప్రాముఖ్యతనిచ్చి ఆమె జీవితంలో తనకూ తన భర్తకూ మనశ్శాంతి లేకుండా చేసింది. నాన్నగారి లాంటి ప్రేమమూర్తిని వదులుకుని ఆమె జీవితంలో ఏం సాధించిందో నా కర్థం కాకుండా వుంది.

కానీ నాన్నగారు మాత్రం అది అమ్మతప్పు కాదనీ, తను చేసిన తప్పుకు భగవంతుడు తననా విధంగా శిక్షించాడనీ అంటూంటారు.

ఇంతకాలం సంపదకు నన్ను దూరంగా వుంచినందుకు తన్ను క్షమించలేనని అమ్మ అనుకుంది. అయితే పిల్లలకు కావలసిన సంపద డబ్బు రూపంలో కాదు, ప్రేమరూపంలో! తను బ్రతికున్నంతకాలం నా కాలోటులేదు, తన మరణానంతరంకూడా నా కా లోటు లేకుండా చేసిన అమ్మకు నేను సర్వదా ఋణపడి వుంటాను.

కానీ నాన్నగారి వంటి వుత్తమ మానవుడి ప్రేమకు తను దూరంకావడమే కాక నన్నుకూడా దూరంచేసిన అమ్మ తప్పును క్షమించడం నావల్ల అవుతుందో కాదో నాకు తెలియదు.

"అంతా ఆపైవాడి లీల." అంటారు నాన్నగారు.

పైవాడి లీలసంగతి ఎలా వున్నా ప్రతి మనిషి, తన అభిమానానికీ, పట్టుదలకూ కాస్త హద్దులు ఏర్పరచుకోవాలన్న సత్యాన్ని మాత్రం నేను గుర్తించాను. అమ్మ కథ తెలిపే సత్యం నాకు తెలిసినంతవరకూ, ఇదే!

—: ఐపోయింది :—